

Univerzita Palackého v Olomouci

Právnická fakulta

Miroslav Sajdl

**Práva z vadného plnění při prodeji zboží v obchodě se
zaměřením na ustanovení § 2165 občanského zákoníku**

Diplomová práce

Olomouc 2019

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci na téma „Práva z vadného plnění při prodeji zboží v obchodě se zaměřením na ustanovení § 2165 občanského zákoníku“ vypracoval samostatně a citoval jsem všechny použité zdroje.

V Olomouci 15.4.2019

Miroslav Sajdl

Poděkování

Rád bych poděkoval doc. JUDr. Blance Vítové Ph.D., LL.M. za odborné vedení této práce, rady a připomínky.

Obsah

Poděkování.....	3
Úvod.....	6
1 Vymezení legálních definic, institutů a jejich opodstatnění v zákoně.....	8
1.1 Podnikatel – materiální hledisko.....	8
1.1.1 Samostatnost	9
1.1.2 Vlastní účet a odpovědnost.....	9
1.1.3 Výdělečná činnost	9
1.1.4 Živnostenské nebo jiné obdobné oprávnění.....	9
1.1.5 Motivace činit tak soustavně.....	10
1.1.6 Dosažení zisku	11
1.1.7 Výjimky z kumulace znaků.....	11
1.2 Podnikatel – formální hledisko.....	11
1.3 Slabší strana, spotřebitel.....	11
1.3.1 Podnikající spotřebitel.....	13
1.4 Prodej zboží v obchodě	13
1.4.1 Osobní působnost	14
1.4.2 Prodej zboží v obchodě jako „samostatná úprava“	15
1.5 Vada, právo z vadného plnění a záruka obecně.....	15
1.5.1 Vada a vyvratitelná právní domněnka její existence.....	16
1.5.2 Právo z vadného plnění	17
1.5.3 Záruka (za jakost)	18
1.5.4 Čas – vymezení objektivních a subjektivních lhůt	19
2 § 2165 NOZ.....	21
2.1 Exkurz ke spornosti výkladu	21
2.1.1 Úprava v OZ 44/1964 Sb.....	21
2.1.2 Úprava v NOZ	23
2.2 Nástroje pro odstranění spornosti výkladu.....	25
2.2.1 Subjektivně historický výkladový cíl	26
2.2.2 Objektivně recentní výkladový cíl.....	29
2.3 Existence zákonné záruky	34
2.4 Komparace odborné literatury.....	35

Závěr	36
Seznam použitých zdrojů.....	38
Shrnutí.....	42
Summary	42
Klíčová slova /Main terms.....	43

Úvod

S velkou rekodifikací soukromého práva v České republice nabyt účinnosti prvním lednem roku 2014 zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník (dále jen „NOZ“). Zákon do právního řádu vnesl několik koncepčních změn, jako je například zásadní neformálnost uzavírání smluv, velké posílení ochrany slabší strany v zájmu naplnění principu rovnosti, mimo jiné i úpravou ochrany spotřebitele. V souvislosti s touto rekodifikací jako jedna z nejasných výkladových otázek vyvstala úprava práv z vadného plnění u kupní smlouvy při prodeji zboží v obchodě, konkrétně aplikace ustanovení § 2165 odst. 1 NOZ, jež upravuje časový úsek uplatnit právo z vadného plnění u prodávajícího. Diplomant byl na možnost sporného výkladu upozorněn již v kurzu závazkového práva na Právnické fakultě Univerzity Palackého v Olomouci při svých studiích a tato problematika jej zaujala natolik, že se ji rozhodl rozpracovat a podrobit ji výzkumu ve své diplomové práci.

Občanský zákoník č. 40/1964 Sb., znal u zvláštních ustanovení o prodeji zboží v obchodě tzv. zákonnou záruku. Tehdy prodávající odpovídal za vady vzniklé v průběhu 6 měsíců od převzetí. S odvoláním se na nutnost harmonizace právního řádu se směrnicí 1999/44/ES tuto lhůtu později novelou zákona prodloužil na 24 měsíců. Tzv. smluvní záruku, kdy prodávající garantoval kvalitu zboží po určitou dobu po plnění na základě svého projevu vůle (nikoliv odpovědnost *ex lege*), znal jen tehdejší zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník. Zásadně v každé kapitole, která se bude týkat již samotného rozboru § 2165 NOZ, bude diplomant užívat terminologii „práva z vadného plnění“ a „zákonná záruka.“ Kde je užito slovních spojení ve znění „práva z vadného plnění,“ mají se tím v textu na mysli ta práva, která musí být v souladu s řádným plněním v době plnění závazku, u kupní smlouvy je to přechodem nebezpečí škody na věci, u zvláštních ustanovení o prodeji zboží v obchodě převzetím věci. Zato kde se bude v textu hovořit o „zákonné záruce,“ má se tím na mysli odpovědnost prodávajícího, že si zboží po dobu 24 měsíců uchová svou bezvadnost bez ohledu na to, kdy vada na věci v průběhu 24 měsíců vznikla.

Ze sporu ve zkoumané věci vychází zásadně dva možné výklady. První výklad zastává názor, že zákon ustanovením § 2165 NOZ normuje tzv. zákonnou záruku a kupující (v tomto případě věřitel) v době 24 měsíců od převzetí věci může uplatnit právo z vady nezávisle na tom, kdy v průběhu 24 měsíců vada vznikla, přičemž není podstatná vůle osob právního vztahu, resp. prodejce, chce-li takovouto formu záruky založit, neboť vzniká *ex lege*. Druhý výklad pak zákonnou záruku popírá a vznik záruky (nikoliv již zákonné) váže jen na autonomii vůle prodávajícího (jednostranné právní jednání), popř. prodávajícího a kupujícího (formou dohody).

Časové vymezení 24 měsíců pak dle tohoto názoru jen vymezuje dobu, po kterou lze uplatnit právo z vadného plnění, ale již pouze pro vadu, která existovala nejpozději při převzetí věci kupujícím.

Obecné vymezení práv z vadného plnění je upraveno v části čtvrté NOZ s názvem relativní majetková práva. Pravidla pro kupní smlouvu v §§ 2079–2131 NOZ, zvláštní ustanovení o prodeji zboží v obchodě pak v ustanoveních §§ 2158–2174 NOZ. Pro spolehlivé určení, popř. vyvrácení existence zákonné záruky bude třeba předně řádně vymezit osobní a věcný rozsah úpravy, včetně vymezení legálních definic, institutů a opodstatnění jejich klasifikace v zákoně. Tyto účely bude splňovat kapitola první, v níž se diplomant bude zaměřovat přímo na klíčové pojmy jako podnikatel a spotřebitel, vadné plnění, slabší strana aj. Druhá kapitola ponese název „§ 2165 NOZ.“ Zde bude diplomant předmětné ustanovení podrobovat průzkumu pomocí právní metodologie jak za použití subjektivně historické výkladového cíle, tak objektivně recentního výkladového cíle. V závěru diplomant zhodnotí průběh své práce, shrne právní názor, k němuž pomocí právní metodologie došel, a zanalyzuje odbornou literaturu. Při přípravě na výzkum dané problematiky diplomant užíval odbornou komentářovou literaturu v českém jazyce, odborné články převážně ze strany akademické veřejnosti i zahraniční literaturu, která byla dostupná zejména v elektronických zdrojích v knihovně na Právnické fakultě Univerzity Palackého v Olomouci. Práce na obdobné téma čítají pouze jednotky případů.

Autor si jako hypotézu stanovil, existuje-li v ustanovení § 2165 NOZ zákonná záruční doba, a pokud ano, pak za jakých podmínek a v jakém časovém omezení. Po celou dobu své práce se bude převážně zaměřovat na toto ustanovení zákona. Důvodem pro zpracování byl jak zájem čistě soukromý (i pro své budoucí uplatnění), tak zřejmý zájem širšího okruhu osob, protože úprava práv z vadného plnění (resp. existence zákonné záruky) při prodeji zboží v obchodě je oblastí každodenního života kterékoliv osoby. I proto přišlo diplomantovi vhodné tuto spornou otázku vyřešit.

Diplomová práce odpovídá právnímu stavu platnému ke dni 16. 4. 2019.

1 Vymezení legálních definic, institutů a jejich opodstatnění v zákoně

Diplomant se v této kapitole bude pro účely co nejpřesnějšího vymezení osobní a věcné působnosti zvláštních ustanovení o prodeji zboží v obchodě zaobírat detailním rozbořením jednotlivých pojmů a institutů tak, aby byl dopad ustanovení vymezen co nejpřesněji. Základním ustanovením, od něhož se odvíjí zbytek úpravy zvláštních ustanovení o prodeji zboží v obchodě, je § 2158 NOZ.

Je-li prodávajícím podnikatel, platí pro prodej při jeho podnikatelské činnosti kromě obecných ustanovení o kupní smlouvě i ustanovení tohoto pododdílu, ledaže je kupujícím také podnikatel a při uzavření smlouvy je z okolností zřejmé, že se koupě týká také jeho podnikatelské činnosti.¹

Z výše citovaného ustanovení zákona je zřejmé, že bude třeba okomentovat zejména tyto pojmy:

- a) Podnikatel,
- b) spotřebitel jako jedna z možných stran závazku, včetně slabší strany,
- c) prodej zboží včetně pojmu obchod,
- d) nepřímo vyjádřené právo z vadného plnění v porovnání se zárukou.

1.1 Podnikatel – materiální hledisko

Kdo samostatně vykonává na vlastní účet a odpovědnost výdělečnou činnost živnostenským nebo obdobným způsobem se záměrem činit tak soustavně za účelem dosažení zisku, je považován se zřetelem k této činnosti za podnikatele.²

NOZ na mnoha místech pracuje s pojmem podnikatel. Tento pojem je zároveň užíván i při úpravě práv z vadného plnění při prodeji zboží v obchodě. Pro spolehlivé pojmové vymezení zákon pojem podnikatel legálně definuje³, přičemž z této definice lze podat jeho pojmové znaky. Podnikatelem se rozumí každý (není podstatné, jedná-li se o fyzickou nebo právnickou osobu⁴), *kdo samostatně, na vlastní účet a odpovědnost vykonává výdělečnou činnost živnostenským nebo jiným obdobným způsobem s cílem činit tak soustavně a aby účelem této činnosti bylo dosažení zisku.*⁵ Pojmové znaky, jež jsou bezprostředně rozebrány níže, musí být splněny kumulativně. Za předpokladu, že jeden nebo více znaků chybí, nejedná se o vztah, kde vystupuje podnikatel, ledaže by byla naplněna výjimka uvedená v bodu 1.1.7 této práce.

¹ § 2158 odst. 1 NOZ

² § 420 odst. 1 NOZ

³ K pojmu legální definice blíže rovněž KNAPP, Viktor. *Teorie práva*. Praha, C. H. Beck, 1995, s. 123-124

⁴ MELZER, Filip, TĚGL, Petr a kol. *Občanský zákoník, velký komentář Svazek III, § 419-654*. Praha: Leges, 2014, s. 10

⁵ § 420 NOZ

1.1.1 Samostatnost

Pojmovým prvkem samostatnost se rozumí takové chování osoby, které je nezávislé na projevech vůle jiných osob ve smyslu možnosti se samostatně rozhodnout. Pro diferenciaci lze uvést např. vztah zaměstnance a zaměstnavatele, v němž je zaměstnanec závislý na pokynech zaměstnavatele a nemůže tak v rámci vztahu zaměstnavatel (podnikatel) a zaměstnanec činit nic, co by bylo jeho samostatným a nezávislým rozhodnutím.⁶ Pojmový znak závislosti již ale nebude naplněn u osob, jež podléhají společnému obchodnímu vedení (koncernové právo).⁷

1.1.2 Vlastní účet a odpovědnost

Jednání na vlastní účet je doplněním prvního pojmového znaku v tom, že kromě samostatného a nezávislého rozhodování na jiné osobě, je toto jednání a následky z něj vzešlé činěno pro jednající osobu. Odpovědnost je pak projevem koncepčně změněného pojetí odpovědnosti v NOZ⁸ (perspektivní pojetí odpovědnosti) - povinnost za řádné splnění primární povinnosti.

1.1.3 Výdělečná činnost

Obsahem výdělečné činnosti, která je předmětem podnikatelského jednání, je nutnost poskytovat ji za úplatu, kde úplatou se rozumí protiplnění za podnikatelskou činnost jak ve formě peněžitého, tak nepeněžitého plnění. Prvkem výdělečné činnosti se zároveň určuje, že osoba, která svou činností nemá možnost získat ekonomický užitek (dosáhnout zisku), nenaplnuje tento pojmový znak.⁹

1.1.4 Živnostenské nebo jiné obdobné oprávnění

Pouhý jazykový výklad nabádá slovnímu spojení „živnostenské nebo jiného oprávnění“ přiřadit jen takovou činnost, jež je navázána na veřejné právo, a to tak, že je nezbytné udělení povolení k jeho výkonu. V důvodové zprávě k NOZ se oproti předchozí právní úpravě stanovuje,¹⁰ že není vůlí zákonodárce definovat podnikatele jako osobu svou činností vázanou výlučně na souhlas veřejnoprávní povahy. Pro materiální definici podnikatele lze za tuto osobu považovat dokonce i toho, komu nebyl předmět podnikání veřejnoprávním rozhodnutím povolen, byť mu *de iure* pro výkon jako takový povolen být musel. V souladu s judikaturou Soudního dvora Evropské unie se za podnikatelskou činnost považuje již taková činnost, která

⁶ BĚLINA, Miroslav, DRÁPAL, Ljubomír a kol. *Zákoník práce: komentář*. Praha: C. H. Beck, 2012, s. 33

⁷ MELZER, Filip, TĚGL, Petr a kol. *Občanský zákoník, velký komentář Svazek III, § 419-654*. Praha: Leges, 2014, s. 11

⁸ MELZER, Filip, TĚGL, Petr a kol. *Občanský zákoník, velký komentář Svazek I, § 1-117*. Praha: Leges, 2013, s. 314

⁹ LAVICKÝ, Petr a kol. *Občanský zákoník I, obecná část (§ 1-654). Komentář. 1. vydání*. Praha: C. H. Beck, 2014, s. 1607, shodně např. MELZER, Filip, TĚGL, Petr a kol. *Občanský zákoník, velký komentář Svazek III, § 419-654*. Praha: Leges, 2014, s. 11

¹⁰ ELIÁŠ, Karel a kol. *Nový občanský zákoník s aktualizovanou důvodovou zprávou a rejstříkem. 1. vydání*, Ostrava: Sagit, 2012, s. 67

má spojitost s profesí osoby, třebaže si osoba sjednáváním smluv jen zajišťuje lepší podmínky pro výkon svého povolání.¹¹

1.1.5 Motivace činit tak soustavně

Záměr svou činnost vykonávat soustavně znamená takto činit nikoliv nahodile, zcela výjimečně, ani zcela nepřetržitě nebo trvale, nýbrž v čase opakovaně a s přihlédnutím k činnosti, kterou podnikatel vykonává. Zatímco prodejce sezónního zboží¹² bude podnikatelem, byť svou činnost provozuje i třeba jen pár dní v roce, osoba, která z dobré vůle v případě potřeby chodí k sousedům pokosit trávník, popř. v zimě odklidit sněh, již bez dalšího podnikatelem nebude. *Lasák* se v komentářové literatuře detailně vyjadřuje k otázce posouzení soustavnosti. Přitom výslovně preferuje subjektivní posouzení ve smyslu rozhodnutí samotného podnikatele.¹³

„Oproti dosavadní textaci § 2 ObchZ zákon stanovuje podmínku soustavnosti provozování výdělečné činnosti ve vztahu ke záměru podnikatele, nikoliv z hlediska objektivního posouzení. Má-li tudíž podnikatel záměr provozovat výdělečnou činnost soustavně, tedy trvale, nepřetržitě, ale i nepravidelně, splňuje stanovenou podmínku podnikatele, byť by mu třeba určité okolnosti bránily v tom, aby svou výdělečnou činnost skutečně soustavně provozoval. Naproti tomu nebude možné za soustavnost považovat takové provozování výdělečné činnosti, kterou má osoba záměr provozovat jen zcela nahodile nebo výjimečně.“¹⁴

S tímto posouzením si autor této práce dovoluje nesouhlasit, neboť je-li argumentem *a ratione legis*¹⁵ dovozeno, že se zákonodárce oproti úpravě v § 2 již zrušeného obchodního zákoníku¹⁶ rozhodl jít cestou větší ochrany spotřebitele, resp. slabší strany, pak by zřejmě bylo neúčelné, aby posouzení toho, zda se v dané věci jedná o podnikatele, nebo ne, bylo čistě jen na vůli této osoby. Tímto by osoba posuzující se co do podnikatele byla postavena do nerovného postavení tím, že by posouzení dané situace záleželo čistě na její motivaci, přičemž i kdyby se objektivně zcela nepochybně třetím osobám ve svém vystupování jevila jako podnikatel, nebylo by toto objektivní posouzení bráno na zřetel. Bude tedy třeba vycházet z objektivního korektivu, má-li osoba motivaci činit tak soustavně.

¹¹ Soudní dvůr: Rozsudek ze dne 3. července 1997, *Francesco Benincasa v Dentalkit Srl*, C-269/95 Sb. rozh. s. I-03767, bod 3.

¹² MELZER, Filip, TÉGL, Petr a kol. *Občanský zákoník, velký komentář Svazek III, § 419-654*. Praha: Leges, 2014, s. 12

¹³ LAVICKÝ, Petr a kol. *Občanský zákoník I, obecná část (§ 1-654). Komentář. 1. vydání*. Praha: C. H. Beck, 2014 s. 1606

¹⁴ Tamtéž

¹⁵ KNAPP, Viktor. *Vědecká propedeutika pro právníky. 1. vydání*. Praha: Eurolex Bohemia, 2003, s. 51, citováno dle MELZER, Filip. *Metodologie nalézání práva. Úvod do právní argumentace. 2. vydání*. Praha: C. H. Beck, 2011, s. 118

¹⁶ Zákon 513/1991 Sb., obchodní zákoník, ve znění zákona 179/2013 Sb., účinném ke dni 1. 7. 2013

1.1.6 Dosažení zisku

Autor práce nepovažuje za nezbytné pojem zisku více rozebírat. Postačí konstatování, že se má jednat o výtěžnou činnost a není rozhodující, zdali bylo činností zisku opravdu dosaženo. Naopak je rozhodující, že danou činností zisku dosáhnout potenciálně lze.¹⁷

1.1.7 Výjimky z kumulace znaků

NOZ v ustanovení § 420 odst. 2 pro účely aplikace ze vztahu platového styku dvou podnikatelů a pro účely ochrany spotřebitele právní fikcí rozšiřuje pojetí podnikatele. Zákon se odchyluje ve prospěch spotřebitele tím, že stanovuje pro podnikatele jiné pojmové znaky, než které jsou vymezeny v podbodech uvedených výše. Za podnikatele se tak bude považovat i veřejně prospěšný ústav (zde není splněna podmínka činit tak za účelem dosažení zisku).¹⁸

1.2 Podnikatel – formální hledisko

Bezprostředně pod materiálním vymezením zákon právní fikcí¹⁹ určuje jako podnikatele osobu zapsanou v obchodním rejstříku.²⁰ Zde je již závislost na veřejnoprávní úpravě, protože osoba může být do obchodního rejstříku zapsána pouze v návaznosti na výkon orgánů veřejné správy. Tedy k posouzení, zda je daná osoba podnikatelem, stačí, že bude v obchodním rejstříku zapsána, k objektivnímu posouzení se již nepřihlíží. Za podnikatele je vyvratitelnou domněnkou²¹ určena i osoba, která je podle jiného zákona vedena ve veřejném rejstříku²² pro své živnostenské nebo jiné oprávnění. Je třeba jen upozornit na možnou spornost, bude-li osoba podnikatelem bez dalšího jen dle evidence v obchodním rejstříku, nebo bude-li třeba ustanovení určující podnikatele na základě právní fikce nutné vyložit vzájemně s předmětem činnosti,²³ jež daná osoba vykonává.

1.3 Slabší strana, spotřebitel

Pro co největší naplnění principu rovnosti v právních vztazích NOZ pod sankcí relativní, popř. absolutní (rozpor s dobrými mravy, popř. veřejným pořádkem) neplatnosti²⁴ právního jednání chrání slabší stranu. Obecně lze slabší stranou rozumět takový „*subjekt právního vztahu, který by byl pro absenci normy v postavení natolik nespravedlivém, že by i proti své vůli s přiblížením k principu autonomie vůle mohl být povinován k tomu, co by sám nechtěl.*“²⁵ Výkladově se slabší stranou bez pochyby myslí i spotřebitel. Tím je pak „*každý člověk, který mimo rámec svého podnikání nebo samostatného výkonu*

¹⁷ ELIÁŠ, Karel a kol. Nový občanský zákoník s aktualizovanou důvodovou zprávou a rejstříkem. 1. vydání, Ostrava: Sagit, 2012, s. 202

¹⁸ Tamtéž

¹⁹ Skutkový stav, o němž víme, že nemusel nastat a zároveň vylučuje důkaz opaku

²⁰ § 421 odst. 1 NOZ

²¹ Příklad důkaz opaku

²² Zákon 304/2013 Sb. o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob, ve znění pozdějších předpisů

²³ § 420 odst. 1 NOZ

²⁴ MELZER, Filip, TÉGL, Petr a kol. *Občanský zákoník, velký komentář Svazek I, § 1-117*. Praha: Leges, 2013. s. 63

²⁵ Tamtéž s. 64

svého povolání uzavírá smlouvu s podnikatelem nebo s ním jinak jedná“.²⁶ Vedle toho slabší stranou pak může být nejen fyzická osoba (člověk) ale i osoba právnická.²⁷

Byť je pojem spotřebitele značně vykládán k potřebě uzpůsobení právního řádu skrze komunitární právo, ne všechny členské státy se přiklání k vymezení pojmu dle těchto norem (např. Estonsko, některé severské státy).²⁸ Nicméně podobnost v pojmových znacích (člověk vystupující mimo rámec své profesní činnosti vůči podnikateli) lze najít téměř v každém právním řádu toho kterého členského státu. Na druhou stranu jsou stále členové společenství, kteří doposud pojem spotřebitele v právních rádech nedefinovali.²⁹

Aby se ve vztahu minimálně dvou osob dala jedna z nich určit jako spotřebitel, druhou z nich nutně musí být podnikatel. Jde totiž o párové pojmy a bez vytyčení alespoň jedné osoby jako podnikatele se nemůže uvažovat o jiné osobě v daném vztahu jako o spotřebiteli. Pro úplnost je třeba ještě dodat, že právní řád s pojmem spotřebitel pracuje hned v několika normách, v nichž rovněž uvádí jejich legální definici.³⁰ Vzhledem k právnímu řádu ČR je § 3016 NOZ *lex specialis*.

Samotný pojem spotřebitel je ovlivněn tzv. europeizací.³¹ I z důvodu kvalifikace pojmu Soudním dvorem Evropské unie je třeba jej v právních předpisech chápat vždy pouze jako fyzickou osobu (člověka), nikdy právnickou.³² K tomuto se plně hlásí na základě judikatury Soudního dvora a s plným respektováním sekundárního práva i NOZ. K odůvodnění návrhu spotřebitele v NOZ jej zakotvit pouze jako fyzickou osobu se vyjadřoval např. *Melzer*.³³ Zde se jako důvod ochrany spotřebitele coby pouze jednotlivce - člověka (fyzické osoby) uvádí, že v právním vztahu, kde vystupuje právnická osoba, „jsou s ohledem na účast více subjektů schopny postihnout odborníky více oblastí právního života společnosti, některé právnické osoby jako stát“³⁴, či velké

²⁶ § 419 NOZ, pojem vychází z evropského consumer acquis KINGISEPP, Markus, VÅRV, Age. The notion of consumer in EU, consumer acquis and the consumer rights directive – A significant change of paradigm? *Iuridica International*, 2011, roč. 18. s. 45

²⁷ § 43 odst. 1 NOZ

²⁸ KINGISEPP, Markus, VÅRV, Age. The notion of consumer in EU, consumer acquis and the consumer rights directive – A significant change of paradigm? *Iuridica International*, 2011, roč. 18. s. 46

²⁹ SCHULTE-NÖLKE, Hans. *EC consumer law compendium – comparative analysis*. Universität Bielefeld, 2008. s. 719

³⁰ Viz např. NOZ, Zákon 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele, ve znění pozdějších předpisů, Zákon 257/2016 Sb., o spotřebitelském úvěru, ve znění pozdějších předpisů

³¹ K pojmu europeizace viz WEISS, Tomáš. *Europeizace a zabraniční politika: prostor pro další výzkum*. journals.muni.cz. Dostupné na < https://journals.muni.cz/cepsr/article/view/4530/5234#_ftn3 >

³² Soudní dvůr: Rozsudek ze dne 22. listopadu 2001, *Cape Snc and Ideal Service Srl, Idealservice MN RE Sas and OMAI Srl*, Sb. rozh. s. I-9057

³³ MELZER, Filip. K úpravě ochrany spotřebitele ve vládním návrhu občanského zákoníku. *Právní rozhledy*, 2009, roč. 17, č. 4, s. 772.

³⁴ Pozn.: § 21 NOZ – Stát se pro účely soukromého práva považuje za právnickou osobu

*korporace snad téměř všechny.*³⁵ Zároveň ale dodává, že tímto odůvodněním nemá být popřena existence právnické osoby o jednom členovi jako podnikateli.³⁶

1.3.1 Podnikající spotřebitel

Již z výše uvedeného vyplývá, že spotřebitelem může být pouze člověk. Otázkou by mohlo být, zda spotřebitelem může být člověk, který je zároveň podnikatelem. Smyslem a účelem právní úpravy spotřebitele je chránit fyzické osoby, které nedisponují znalostí, odborností a zkušeností v problematice, jež je předmětem činnosti podnikatele, s nímž spotřebitel jedná. Jednoznačná tedy bude situace, kdy na straně jedné v rámci právního vztahu vystupuje podnikatel a na straně druhé spotřebitel, který nepodniká.

Pokud fyzická osoba podnikatel jedná s jiným podnikatelem a zároveň z důvodu své podnikatelské činnosti disponuje znalostmi, zkušenostmi a odborností v obdobné míře jako tento jiný podnikatel, se kterým jedná, nešlo by v tomto najít ospravedlnitelný důvod, proč této fyzické osobě status spotřebitele přidělit.

S opačným výsledkem je třeba postupovat, když na straně jedné vystupuje fyzická podnikající osoba, která jedná s podnikatelem, ale pro tento případ již mimo okruh své podnikatelské činnosti. Zde již status podnikatele přidělit lze, a to právě s přihlédnutím k faktu, že fyzická osoba podnikatel ve svém postavení nedisponuje takovými znalostmi, zkušenostmi a odborností jako druhý subjekt právního vztahu, tj. nevystupuje v oblasti své profesní působnosti. K tomuto závěru došel již za účinnosti občanského zákoníku č.40/1964 Sb.³⁷ i Ústavní soud.³⁸

Obdobné závěry, jež jsou uvedeny výše, lze použít i v rámci, popř. mimo rámec samostatného výkonu povolání. Takovým povoláním (uvedena v § 419 NOZ) se mají na mysli povolání typu lékaři, advokáti nebo činnosti podobající se výkonu svobodných povolání; zde lze demonstrativně uvést sportovce, umělce.³⁹

1.4 Prodej zboží v obchodě

Právní zakotvení zvláštních ustanovení prodeje zboží v obchodě jako pododdíl v NOZ systematicky navazují na oddíl kupní smlouvy. Kupní smlouva jako jeden z každodenních smluvních typů je vymezena obecnými ustanoveními, která se použijí zpravidla pro všechny vztahy týkající se kupní smlouvy, v některých případech pak zákon upravuje zvlášť práva a povinnosti z kupní smlouvy, jako např. prodej zboží v obchodě. Zákonná ustanovení jsou zde

³⁵ MELZER, Filip. K úpravě ochrany spotřebitele ve vládním návrhu občanského zákoníku. *Právní rozhledy*, 2009, roč. 17, č. 4, s. 772.

³⁶ Tamtéž

³⁷ V textu označováno také jako „OZ“ nebo „starý občanský zákoník.“

³⁸ Nález Ústavního soudu ze dne 10. ledna 2012, sp. zn. I. ÚS 1930/11, body 13-14

³⁹ LAVICKÝ, Petr a kol. *Občanský zákoník I, obecná část (§ 1-654). Komentář. 1. vydání.* Praha: C. H. Beck, 2014 s. 1597

upravena i jako reakce na nutnost přijmout minimální harmonizaci⁴⁰ danou směrnicí 1999/44/ES.⁴¹ Pojem obchod jako takový neznamena typickou „kamennou prodejnu,“ ale jakýkoli prostor (i nákup přes internet), v němž podnikatel s osobou uvedenou v § 2158 NOZ jedná o kupní smlouvě.⁴² Spotřebním zbožím se dle výše uvedené směrnice mají na mysli věci movité, nicméně v tomto jde zákonodárce nad rámec směrnice a povahu spotřebního zboží přisuzuje i věcem nemovitým.⁴³

1.4.1 Osobní působnost

Dřívější úpravu obsaženou v § 612 násl. občanského zákoníku 40/1964 Sb. s názvem „Zvláštní ustanovení o prodeji zboží v obchodě“⁴⁴ názvoslovně NOZ převzal stejně, přičemž v některé odborné komentářové literatuře⁴⁵ se úprava prodeje zboží v obchodě ztotožňuje s pojmem spotřebitelská smlouva, což ale není zcela přesné. Terminologicky zákon výslovně neupravuje spotřebitelskou smlouvu jako takovou, ale jen úpravu smluv uzavíraných se spotřebitelem v obecné části závazkového práva. Čistě z hlediska gramatiky by toto označení nečinilo větších problémů, nicméně samotná úprava PZO nemíří jen na spotřebitele (člověka), nýbrž na jakýkoli subjekt práva, který na straně kupujícího nefiguruje jako podnikatel a kde se koupě samotná netýká jeho podnikatelské činnosti. Tyto znaky musí být splněny kumulativně.

Byť úprava PZO vychází mimo jiné i z transponované směrnice Evropského parlamentu a Rady, z díkce zákona, komentářové literatury⁴⁶ i důvodové zprávy, lze jednoznačně vyvodit závěr, že právní úprava prodeje zboží v obchodě dopadá nejen na spotřebitele, ale na jakoukoliv osobu, ať už fyzickou nebo právnickou, samozřejmě, budou-li splněny podmínky subjektu – kupujícího, který smlouvu uzavírá jinak než jako podnikatel v rámci své podnikatelské činnosti. Nelze se tedy ztotožnit s názorem *Tichého*, který v odborné literatuře u PZO v souvislosti s těmito ustanoveními komentuje jen tzv. spotřebitelskou smlouvou.⁴⁷

⁴⁰ K institutu minimální harmonizace a požadavku jejího zachování v judikatuře ESD: Rozsudek soudního dvora ze dne 17. dubna 2008, *Quelle AG v. Bundesverband der Verbraucherzentralen und Verbraucherverbände*, C-404/06, Sb. rozh. s., bod 36

⁴¹ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 1999/44/ES ze dne 25. května 1999 o některých aspektech prodeje spotřebního zboží a záruk na toto zboží. Pozn.: Bude-li autor práce v dalším textu používat slovo směrnice jako odkaz na právní úpravu, má tím na mysli právě tuto směrnici.

⁴² Např. PETROV, Jan, VÝTISK, Michal, BERAN, Vladimír a kol. *Občanský zákon: Komentář*. Praha: C. H. Beck, 2017, s. 2182, HULMÁK, Milan a kol. *Občanský zákoník VI. Závazkové právo. Zvláštní část (§ 2055-3014). Komentář*. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2014, s. 144 - 146

⁴³ Tamtéž, Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 27. července. 2006, sp. zn. 33 Cdo 1314/2005

⁴⁴ Dále jen „PZO“

⁴⁵ *Tichý TICHÝ, Luboš a kol. Kupní smlouva v novém občanském zákoníku*. Komentář. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2014, s. 383

⁴⁶ PETROV, Jan, VÝTISK, Michal, BERAN, Vladimír a kol. *Občanský zákon: Komentář*. Praha: C. H. Beck, 2017, s. 2182,

⁴⁷ *Tichý TICHÝ, Luboš a kol. Kupní smlouva v novém občanském zákoníku*. Komentář. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2014, s. 383, ŠVESTKA, Jiří a kol. *Občanský zákoník. Komentář. Svazek V*. Praha: Wolters Kluwer, 2014, s. 944 - 952

1.4.2 Prodej zboží v obchodě jako „samostatná úprava“

Zdánlivě interpretační problém může nastat při řešení otázky, jakých ustanovení v problematice PZO užít, resp. je-li úprava s výjimkou obecných ustanovení kupní smlouvy ke všem ostatním ustanovením zákona ve vztahu speciality – jinými slovy, vylučuje-li použití jiných ustanovení zákona. K tomuto závěru může nabádat věta první § 2158 NOZ ve znění: „*Je-li prodávajícím podnikatel, platí pro prodej při jeho podnikatelské činnosti kromě obecných ustanovení o kupní smlouvě i ustanovení tohoto pododdílu(...)*.“ Při základním rozboru ustanovení lze ale jednoznačně dovodit závěr, že se použijí i jiná ustanovení zákona. Předně je třeba poukázat, že vyloučením zbytku úpravy by regulace PZO s přihlédnutím ke své velice kusé regulaci tvořila smluvní vztah založený na jakési *quasi* podobě práv a povinností. Lze jen těžko předpokládat, že by za aplikace interpretační metody racionálního zákonodárce⁴⁸ chtěl zákonodárce sám jít cestou nesystémového řešení. Je zřejmé, že pro úpravu PZO se použijí jak obecná ustanovení o kupní smlouvě, tak i úprava obsažená v obecné části závazkového práva, typicky úprava řádného plnění, zániku závazku aj. Nadto vše je možno závěr podpořit i úpravou smluv uzavíraných se spotřebitelem. Přisuzuje-li totiž právní řád spotřebiteli v současné době tak významnou ochranu, bylo by neúčelné, kdyby se zákonodárce sám rozhodl podstatnou část úpravy spotřebitele vyloučit, a tím mu postavení garantované minimálně komunitárním právem odnímal. Lze tak jen dodat, že zjevně nebylo účelem zákonodárce z PZO udělat samostatnou a na ničem nezávislou úpravu. Jako příčinu tohoto malého nedostatku lze spatřovat v téměř doslovném převzetí slovní formulace v § 612 starého OZ.⁴⁹

1.5 Vada, právo z vadného plnění a záruka obecně

Ještě před účinností NOZ často vyvstávala i v odborné veřejnosti⁵⁰ otázka, zdali je záměrem rekodifikace soukromého práva u PZO založit tzv. zákonnou záruku (viz 1.5.3), popř. aplikaci záruky nechat čistě na autonomii vůle subjektů právního vztahu. I pro spolehlivé zodpovězení otázky existence zákonné záruky podle § 2165 odst. 1 NOZ diplomant považuje za nezbytné vymezit podstatu vady a rozdíl mezi právem z vadného plnění a zárukou za jakost, a to i s přihlédnutím k tomu, jakou funkci tyto instituty zaujímaly ve starém OZ (40/1964 Sb.). NOZ právo z vadného plnění a záruku za jakost neupravuje v pododdíle PZO, ale u kupní smlouvy obecně. Proto bude diplomant v následujících podbodech z důvodu vzájemné provázanosti

⁴⁸ BYDLINSKI, Franz. *Grundzüge der juristischen Methodenlehre*. 1. Auflage. Wien: FOWI-Arbeitspapiere Nr. 95, Brunner Vortrage Nr. 1, 2003, s. 24. citováno dle MELZER, F. *Metodologie nalézání práva. Úvod do právní argumentace*. Praha: C.H. Beck, 2011, s. 86

⁴⁹ *Jestliže fyzická nebo právnická osoba prodává zboží jako podnikatel (dále jen "prodávající") v rámci své podnikatelské činnosti, platí kromě obecných ustanovení o kupní smlouvě i následující ustanovení § 613 až 627.*

⁵⁰ Např. SELUCKÁ, Markéta. Ochrana spotřebitele v navrhovaném občanském zákoníku. *Právní rozhledy*, 2009, roč. 10. s. 367

podrobovat rozboru ustanovení týkající se nejen PZO, ale i obecných ustanovení o kupní smlouvě a ustanovení řádného plnění.

1.5.1 Vada a vyvratitelná právní domněnka její existence

Jednou z povinností řádného plnění úplatného závazku je povinnost dlužníka plnit bez vad. Legální definici vady jako takové však právní předpis nepodává, nicméně uvádí demonstrativní výčet možných faktických událostí, kdy dlužníkově plnění za vadné považuje.⁵¹ Podobné vymezení řádného plnění je obsaženo v části PZO.⁵² Zákon regulací smluvní svobody a autonomie vůle upravuje případy, kdy by práva z vadného plnění mohla být omezena. V případech, kde by zcizitel předem vyloučil svou zákonnou odpovědnost z těchto práv, je stanovena nicotnost (zdánlivost) právního jednání.⁵³ Na druhou stranu nic ale nebrání tomu, aby si strany v rámci smluvní svobody a autonomie vůle limitaci práva z vadného plnění ujednaly. Co se týče nabyvatele, pak ten se již práva z vadného plnění s účinky *pro futuro* vzdát může, ale projev jeho vůle vyžaduje písemnou formu.⁵⁴ Výše uvedená pravidla se použijí obecně na všechny vztahy, jejichž obsahem je plnění za úplatu. U smluv uzavíraných se spotřebitelem pak § 1814 písm. a) NOZ direktivně zakazuje ujednání, jímž se vylučují nebo omezují spotřebitelova práva vyplývající z vadného plnění. Zde se spotřebitel svých práv nemůže vzdát, i kdyby tak učinil písemnou nebo jinou formou. Výjimku z délky pro uplatnění práva z vadného plnění ale snižuje § 2168 NOZ, a to i na vztahy se spotřebitelem. V tomto lze ujednat polovinu zákonné doby při koupi již použitého zboží. Ustanovení se odvíjí od čl. 7 odst. 1 druhého pododstavce směrnice, který zavádí možnost zkrátit časový úsek pro uplatnění práv z vad na polovinu zákonné doby. Tímto ujednáním ale nesmí být zkrácen časový úsek promlčení v délce 24 měsíců.⁵⁵ Otázku může vzbuzovat, použije-li se takový zákaz i na smluvní vztahy, které sice svou povahou zapadají do úpravy PZO, ale v právním vztahu nefigurují spotřebitel. V podbodě 1.4.1 je učiněn závěr ohledně osobní působnosti. Pokud se zákonodárce rozhodl ochranu danou komunitárním právem aplikovat i na jiné vztahy, pak lze mít za to, že zakázaná omezení lze aplikovat na všechny vztahy u PZO.

K vadám obecně je vhodné okomentovat § 1916 odst. 1 písm. b), c) NOZ. *Šilhán* se u těchto bodů pozastavuje nad posouzením, jaký okamžik zakládá právo z vadného plnění u jednání v rozporu s těmito normami. Čistě gramatickým výkladem lze uvažovat nad možností, že samotné porušení příkazu plnit řádně je již jednání (neupozornění u písm. b)), popř. opomenutí

⁵¹ § 1916 ve spojení s § 2161 odst. 1 NOZ

⁵² § 2161 NOZ

⁵³ HULMÁK, Milan a kol. *Občanský zákoník V. Závazkové právo. Obecná část (§ 1721-2054). Komentář*. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2014. s. 884

⁵⁴ § 1916 odst. 2 NOZ věta druhá

⁵⁵ Rozsudek soudního dvora Evropské unie ze dne 13. července 2017, *Christian Ferenschild v. JPC Motor S.A*, C-133/16, Sb. rozh. s. bod 50

(ujištění rozporu se skutečností u písm. c)), a tím je i založeno právo z vadného plnění. Vznik práva z vady by se tak z časového hlediska nedával do souvislosti s okamžikem poskytnutí předmětu plnění jako u písm. a) totožného ustanovení, ale právo by vzniklo už samotným jednáním, aniž by byl předmět plnění poskytnut.⁵⁶ Diplomant se přiklání k názoru citovaného autora, že vadné plnění musí být dáno do souvztažnosti s poskytnutím předmětu plnění, tedy že konání/opomenutí uvedené v bodech b) a c) samo o sobě právo z vady bez dalšího nezakládá.

NOZ svou speciální úpravou zvýhodňuje každého, kdo splňuje pojmové znaky kupujícího u PZO. Ve srovnání s dispozitivní normou uplatnit právo z vady ve lhůtě šesti měsíců (viz 1.5.2) od přechodu nebezpečí škody na věci je vyvratitelnou právní domněnkou⁵⁷ u PZO vytvořen předpoklad existence vady již v době převzetí, projeví-li se vada v průběhu prvních šesti měsíců od převzetí.⁵⁸ Tím je kupující zvýhodněn při případném dokazování, protože musí prokázat jen existenci vady a její výskyt v době šesti měsíců od převzetí, nemusí prokazovat existenci vady při převzetí.⁵⁹ Prodávající pak pro úspěch v této věci musí domněnku vyvracet, jinak vada půjde k jeho tíži. Členské státy Evropské unie obrácení důkazního břemene ve velké většině kopírují znění ve směrnici. Výjimkou z tohoto pravidla je Francie, Portugalsko a Polsko. První dva jmenované státy zakládají otočení důkazního břemene v neprospěch prodávajícího v délce dvou let (Francie do března 2016), Polsko v délce jednoho roku.⁶⁰

1.5.2 Právo z vadného plnění

Jako jedna z náležitostí řádného plnění závazku byla výše zmíněna povinnost plnit bez vad.⁶¹ Pokud v tomto dlužník svou povinnost vůči věřiteli poruší (splní vadně), pak má věřitel v důsledku vadného splnění dlužníka práva z vadného plnění.⁶² Rozhodným okamžikem pro posouzení, je-li předmět plnění vadný, je doba plnění. Obdobnou formulaci právní předpis popisuje u kupní smlouvy⁶³ s upřesněním, že okamžik rozhodný pro posouzení řádného plnění je vázán na přejítí nebezpečí škody na kupujícího.⁶⁴

Pravidla pro uplatnění práva z vadného plnění u kupní smlouvy jsou vyjádřena v § 1921 odst. 1 ve spojení s § 2100 NOZ.

⁵⁶ HULMÁK, Milan a kol. *Občanský zákoník V. Závazkové právo. Obecná část (§ 1721-2054). Komentář*. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2014. s. 882

⁵⁷ ELIÁŠ, Karel a kol. *Nový občanský zákoník s aktualizovanou důvodovou zprávou a rejstříkem*. 1. vydání, Ostrava: Sagit, 2012, s. 53

⁵⁸ § 2161 odst. 2 NOZ

⁵⁹ Rozsudek soudního dvora Evropské unie ze dne 4. června 2015, *Froukje Faber v. Autobedrijf Hazet Ochten BV*, C-497/13, Sb. rozh. s. body 70-72

⁶⁰ *Consumer market study on the functioning of legal and commercial guarantees for consumers in the EU*, prosinec 2015. Dostupné na < https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/legal-guarantees-final-report-annex_en_0.pdf>, s. 18

⁶¹ § 1914 a násl. NOZ

⁶² § 1914 odst. 2 NOZ

⁶³ § 2100 NOZ

⁶⁴ Viz § 2100 odst. 1 věta první NOZ, výjimku pak tvoří věta stejného ustanovení, která je závislá na porušení povinnosti prodávajícího porušením jeho povinnosti

Nabyvatel může právo z vadného plnění uplatnit u soudu, vytkl-li vadu zciziteli bez zbytečného odkladu poté, kdy měl možnost věc prohlédnout a vadu zjistit, a to buď označením vady nebo označením, jak se projevuje. Vadu lze vytknout do šesti měsíců od převzetí předmětu plnění.⁶⁵

Právo kupujícího z vadného plnění zakládá vada, kterou má věc při přechodu nebezpečí škody na kupujícího, byť se projeví až později. Právo kupujícího založí i později vzniklá vada, kterou prodávající způsobil porušením své povinnosti.⁶⁶

Ze dvou výše citovaných ustanovení regulující práva z vad lze dovodit právo z vadného plnění zásadně za předpokladu existence vady při přechodu nebezpečí škody na nabyvatele, avšak nejpozději lze takto ze strany nabyvatele učinit do 6 měsíců. Bude-li vada kryta zárukou (1.5.3.), pak nabyvatel musí vadu vytknout nejpozději v reklamační lhůtě, která se určuje délkou záruční doby.⁶⁷

Zákon pro uplatnění práva z vadného plnění v osobní působnosti nečiní výjimky. Bude se tak postupovat v případech, ať už se jedná o osobu fyzickou nebo právnickou, a nezávisle na okolnostech, má-li předmět plnění sloužit pro účely podnikání, popř. stojí-li na straně závazku dva podnikatelé apod.

1.5.3 Záruka (za jakost)

Slovem záruka se zřejmě většině laické veřejnosti vybaví spojitost s postupy ohledně reklamací v typických kamenných obchodech, kde se osoby samotné jako kupující obrací na prodávající pro u nich dříve zakoupenou věc a kdy zpravidla napadají kvalitu věci. V rámci občanského zákoníku má však záruka širší dopad než jen pro účely postupů u reklamací.

Existence záruky za jakost oproti právu z vadného plnění, jež vzniká *ex lege*, je závislá na autonomii vůle dlužníka. Může být učiněna i jednostranným právním jednáním, když se v zákoně přímo uvádí, že zárukou za jakost se dlužník (prodávající) zavazuje po určitou dobu garantovat způsobilost věci k použití pro obvyklý účel a že si podrží ujednané vlastnosti, přičemž se opět demonstrativně uvádí, jakým způsobem může být projev vůle zaručit se učiněn (např. záruční list, vyznačení záruční doby).⁶⁸ Věty uvedené výše ze sebe implikují závěr, že záruka za jakost bez dalšího (možné pochybnosti rozebírány u bodu § 2165 NOZ) není institutem, který by se aplikoval na všechny vztahy *ex lege*, ale stav, který vzniká až na základě právního jednání (autonomie vůle) osob.

⁶⁵ § 1921 odst. 1 NOZ

⁶⁶ § 2100 NOZ

⁶⁷ § 2100 NOZ, zde shodně *Bednář, Kasík: HULMÁK, Milan a kol. Občanský zákoník V. Závazkové právo. Obecná část (§ 1721-2054). Komentář*. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2014, s. 66 nebo *TICHÝ, Luboš a kol. Kupní smlouva v novém občanském zákoníku. Komentář*. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2014, s. 147

⁶⁸ § 1919 odst. 1 ve spojení § 2113 věta první NOZ

Obdobně jako u práva z vadného plnění zákon ani zde nečiní rozdíly v osobní působnosti. Právní rámec je tak možné obecně aplikovat na všechny vztahy vyplývající z kupní smlouvy nezávisle na tom, jsou-li osoby v rámci závazku podnikatel a spotřebitel, popř. osoba fyzická a právnická.

1.5.4 Čas – vymezení objektivních a subjektivních lhůt

Čas jako právní skutečnost hraje v právních vztazích významnou roli, zejména z hlediska právní jistoty. NOZ pak nikoliv explicitně určuje základní dělení promlčecích lhůt na tzv. lhůty závislé na vědomosti škody a osobě odpovědné za tuto škodu (tzv. subjektivní lhůta), a naopak lhůty, které závislé na vědomosti osoby odpovědné za škodu a vznik škody nejsou (zde se hovoří o tzv. lhůtě objektivní). Podstata těchto dělení je důležitá jak pro počátek běhu promlčecí lhůty, tak pro její nejzazší okamžik, kdy lze právo nárokovat. Přitom platí, že plyne-li zároveň lhůta jak subjektivní, tak objektivní, právo se promlčuje s uplynutím té lhůty, která z časového hlediska zanikne nejdříve.⁶⁹ Totožnou úpravu funkce objektivních a subjektivních lhůt zákon speciálně upravuje mimo jiné i v částech týkajících se práv z vadného plnění.

NOZ v jeho obecné části, která je *lex generalis* vůči jiným částem zákona, upravuje promlčení práv. Obecné pravidlo pro určení, která práva se promlčují, je obsaženo v § 611 NOZ. To stanovuje promlčitelnost všech majetkových práv s výjimkami stanovenými zákonem. Pro účely této práce postačí konstatovat, že právo z vadného plnění, popř. plnění kryté zárukou, jsou majetkovými právy a nepodléhají výjimce, která by taková práva promlčovat zakazovala.

Zákon nicméně jistou modifikaci promlčecích lhůt obsahuje, když slovním spojením „bez zbytečného odkladu poté, kdy měl nabyvatel možnost věc prohlédnout a vadu zjistit“⁷⁰ zakládá nabyvateli uplatnit právo z vadného plnění, popř. právo z vady kryté zárukou⁷¹ (byla-li uplatněna v reklamační lhůtě určené délkou záruční doby) – zde se jedná o lhůtu subjektivní, závislou na možnosti věc prohlédnout a vadu zjistit (§ 1921 odst. 1 NOZ). Hned v následující větě daného odstavce zákonodárce upravuje lhůtu objektivní, při jejímž běhu nabyvatel může vytknout vadu nejpozději do šesti měsíců od chvíle, kdy předmět plnění převzal. U vady kryté zárukou je subjektivní lhůta upravena totožně. Nabyvatel je rovněž povinen vytknout vadu bez zbytečného odkladu poté, co měl možnost věc prohlédnout a vadu zjistit, nicméně délka objektivní lhůty je již odvislá od autonomie vůle osob právního vztahu, neboť je řečeno, že vadu lze vytknout nejpozději v reklamační lhůtě určené délkou záruční doby.⁷² Jen pro doplnění je třeba poznamenat, že pokud nabyvatel vadu vytkne oprávněně, neběží mu lhůta pro uplatnění práv

⁶⁹ Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 11. března 2010, sp. zn. 30 Cdo 3266/2008, citováno dle MELZER, Filip, TĚGL, Petr a kol. *Občanský zákoník, velký komentář Svazek I*, § 1-117. Praha: Leges, 2013. s. 1006

⁷⁰ § 1921 odst. 1 NOZ

⁷¹ § 1921 odst. 2 NOZ

⁷² Tamtéž

z vadného plnění a ani záruční doba, které se shodují s faktickou nemožností předmět ze strany nabyvatele užívat.⁷³ Pravidla se pak použijí jak pro kupní smlouvu jako takovou, tak i pro PZO. Oproti tomu v jiných členských státech Evropské unie se lhůta (u vztahů se spotřebitelem) pro případ výměny předmětu plnění místo jejího stavění obnovuje (Dánsko, Maďarsko, Polsko).⁷⁴ U států jako Chorvatsko, Estonsko nebo Řecko plyne lhůta jako taková zcela nově.⁷⁵

⁷³ § 1922 odst. 2 NOZ

⁷⁴ ICF (on behalf of the Consumer Policy Evaluation Consortium) in association Civic Consulting, Grimaldi Studio Legale and Ipsos Mori. *Study on the costs and benefits of extending certain rights under the Consumer Sales and Guarantees Directive 1999/44/ES*, březen 2017. s. 13 – 14 Dostupné na <<https://publications.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/4d120ad5-dece-11e7-9749-01aa75ed71a1/language-en>>

⁷⁵ Tamtéž

2 § 2165 NOZ

„Kupující je oprávněn uplatnit právo z vady, která se vyskytne u spotřebního zboží v době dvaceti čtyř měsíců od převzetí.“⁷⁶

„Je-li na prodávané věci, na jejím obalu, v návodu připojenému k věci nebo v reklamě v souladu s jinými právními předpisy uvedena doba, po kterou lze věc použít, použijí se ustanovení o záruce za jakost.“⁷⁷

Jak již bylo naznačeno v úvodu diplomové práce, poněkud nejasné se stalo ustanovení zákona, které upravuje právo z vadného plnění (popř. zákonnou záruku) u PZO. Hlavním předmětem sporu se stal výklad časového úseku 24 měsíců a jeho povahy. Ustanovení lze vyložit v zásadě dvojím způsobem.

První množinu výkladů tvoří závěr, že NOZ oproti OZ z roku 1964 již neupravuje tzv. zákonnou záruku a lhůta 24 měsíců pouze ohraničuje nejzazší časový okamžik, kdy je kupující oprávněn uplatnit právo z vady. Pro posouzení oprávněného vytknutí vady je nutné, aby existovala nejpozději při převzetí věci.⁷⁸

Oproti tomu druhá množina výkladů právní zakotvení existence tzv. zákonné záruky zastává i po nabytí účinnosti NOZ s tím, že po celou dobu 24 měsíců od převzetí zakoupené věci si tato věc musí uchovat svou „bezvadnost.“ Není tedy rozhodné, byla-li věc vadná již při převzetí věci, ale to, že vada vznikne kdykoliv v době 24 měsíců od jejího převzetí,⁷⁹ resp. věc mohla být vadná jak při převzetí, tak i později.

Diplomant bude v následujících částech kapitoly zpracovávat exkurz do problematiky a komparaci jak odborné komentářové literatury, tak i jiných zdrojů z odborné veřejnosti v co možná nejširším rozsahu. Výsledkem jednoho z bodů kapitoly bude za použití subjektivně historického a objektivně recentního výkladového cíle učinit závěr, je-li v NOZ u PZO upravena tzv. zákonná záruka, tedy záruka nezávislá na autonomii vůle jednajících osob, a pakliže bude odpověď kladná, v jaké délce a za jakých podmínek.

2.1 Exkurz ke spornosti výkladu

2.1.1 Úprava v OZ 44/1964 Sb.

Česká republika jakožto členský stát Evropské unie je povinna reflektovat její právní akty. Tím je ČR pro účel naplnění harmonizace právní úpravy povinna implementovat směrnice vydané orgány Evropské unie do svého vnitrostátního právního řádu.⁸⁰ Smyslem a účelem

⁷⁶ § 2165 odst. 1 NOZ

⁷⁷ § 2165 odst. 2 NOZ

⁷⁸ Např. BEZOUŠKA, Petr, PIECHOWICZOVÁ, Lucie. *Nový občanský zákoník, nejdůležitější změny*. Olomouc: ANAG, 2013, s. 306

⁷⁹ Např. TOMSA, Miloš. *Ještě jednou odpovědnosti za vady při prodeji zboží v obchodě*. Právní rozhledy, 2014, ročník 11, s. 404 – 406

⁸⁰ Čl. 288 smlouva o fungování Evropské unie (dříve článek 249 smlouvy o založení evropského společenství)

směrnice je členským státům jako adresátům tohoto právního aktu udělit povinnost přijmout právní normu (nezávisle na tom, jedná-li se o zákon, popř. právní akt jiné právní síly), která zabezpečí naplnění požadavků uvedených ve směrnici.

Již za úpravy starého občanského zákoníku z roku 1964 byl zákonodárce povinen do svého právního řádu implementovat směrnici týkající se vztahů spotřebitele.⁸¹ Směrnice může na základě rozhodnutí českého zákonodárce právní vztahy vyplývající ze směrnice regulovat přísněji (zde ochrana spotřebitele), na což ostatně i samotná směrnice odkazuje v čl. 8 odst. 2. Ten se za starého občanského zákoníku v pochybnostech⁸² cestou přísnější regulace vydal, když v rámci úpravy zvláštních ustanovení o prodeji zboží v obchodě tzv. záruku upravil způsobem, kterým do jisté míry vybočila od úpravy směrnice. Ta totiž upravuje odpovědnost prodávajícího tak, že spotřebitelé garantuje domáhat se práv z vad po dobu 24 měsíců, pokud vada existovala nejpozději při převzetí věci (v době plnění). Tzv. zákonnou záruku, jak ji upravoval OZ z roku 1964, směrnice nikdy nenařizovala a ani v současnosti takový požadavek ze strany komunitárního práva neexistuje.⁸³ Výklad ke starému občanskému zákoníku tak za jeho účinnosti stál na pomezí dvou možných řešení. Buď bylo motivací zákonodárce naplnit požadavky minimální harmonizace, kterou směrnice nařizovala, přičemž zákonodárce do právního předpisu směrnici implementoval nesprávně, nebo se rozhodl jít cestou přísnější regulace v tom smyslu, že místo lhůty 24 měsíců k uplatnění vady existující v době převzetí dává nadto možnost uplatnit jakoukoliv vadu zboží v této lhůtě, a to nezávisle na tom, kdy vada v průběhu těchto 24 měsíců od převzetí vznikla.

Nejvyšší soud v této věci rozhodl rozsudkem,⁸⁴ přičemž konstatuje, že OZ z roku 1964 v jeho posledním účinném znění upravoval tzv. zákonnou záruku, jejíž praktický dopad spočíval v odpovědnosti prodávajícího za vadu na věci nezávisle na tom, existovala-li vada již při převzetí, nebo nastala-li později kdykoliv v době 24 měsíců od převzetí kupujícím. Soud v tomto rozhodnutí explicitně jako důvod přípustnosti dovolání uvedl, že tato právní otázka doposud nebyla řešena, v odůvodnění se ale bohužel nezabýval jediným výkladovým cílem, který při svém rozhodování použil, ani použitím jiné právní argumentace, která jej k rozhodnutí vedla. Diplomant se pro účely zpracování práce k úpravě starého OZ až na výjimky již nebude vracet a existenci záruky i s přihlédnutím k rozhodnutí Nejvyššího soudu bude brát jako za v té době existující.

⁸¹ 1999/44/ES

⁸² VOZÁB, Jakub, SLAVÍČEK, Jiří. Vyžaduje právo ES při prodeji spotřebního zboží skutečně dvouletou obecnou záruční dobu? *Právní rozhledy*, 2003, roč. 11, č. 1, s. 22 – 25

⁸³ Autor jen pro doplnění uvádí, že k dnešnímu dni existuje návrh nové směrnice předložený komisí, která práva ze směrnice č. 44/1999/ES do jisté míry mění a směrnici č. 44/1999/ES ruší

⁸⁴ Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 23. 2. 2016, sp. zn. 33 Cdo 3744/2015

Při komparaci s jinými státy společenství jsou dle směrnice zachovány dva roky (dvacet čtyři měsíců) nebo se přihlíží k tzv. očekávané životnosti (*expected lifespan*). Druhým vyjádřením jsou vymezena práva spotřebitelů v Nizozemsku nebo Finsku, přičemž toto pravidlo se použije obdobně i u použitého zboží, kde státy mohou zavést zkrácení záruky až na polovinu garantovanou směrnicí.⁸⁵

2.1.2 Úprava v NOZ

Od nabytí účinnosti zákona v roce 2014 soud nejvyšší instance zatím otázku tzv. zákonné záruky neřešil. Zákonodárce se terminologicky oproti OZ 1964 do jisté míry odchytil tím, že konkrétně u PZO výslovně deklaruje zachování osnovy s určitými stylistickými i systematickými úpravami,⁸⁶ nicméně v důvodové zprávě k této části již napřímo neuvádí, kterých změn chtěl dosáhnout a co jimi sledoval. Uvádí se jen zpřesnění osobní působnosti, popř. následky vzdání se práva z vadného plnění apod., konkrétní obsah ustanovení § 2165 NOZ však okomentován není.

Pro komplexní pochopení a interpretaci ustanovení je třeba přiřazovat slovům jejich význam tak, jak je na jiných místech používá zákon a jak je chápe adresát znalý dané právní úpravy. Ustanovení ve svém prvním odstavci reguluje možnost kupujícího uplatnit právo z vady (1.5.1.) v době 24 měsíců od převzetí. Zřejmě největší rozepří z pohledu jazykového výkladu vyvolalo mezi zastánci dvou různých názorů slovo „vyskytne.“ V původním návrhu NOZ v prvním odstavci daného paragrafu bylo místo slova „vyskytne“ použito slovo „projeví“. Předně, než bude učiněn závěr o opodstatněnosti takové změny, je potřeba uvést, že slovní spojení „vada se projeví“ bylo užito i za účinnosti OZ 40/1964 Sb., kde zákonná záruka ze zákona vyplývala jasněji. Např. *Balabánová*⁸⁷ dovozuje, že touto záměnou slov je dán ještě jasnější úmysl zákonodárce, když slovu „projeví“ přikládá z hlediska časového existenci vady nejpozději při převzetí věci, zatímco slovem „vyskytne“ se dává najevo existence vady kdykoliv v průběhu 24 měsíců. Autor práce si s tímto dovoluje nesoúhlasit, a to z několika důvodů.

Předně je třeba uvést, že jedním z principů právního státu je rovněž předvídatelnost soudního rozhodnutí, legitimacy očekávání a právní jistoty. Zákonodárce jako orgán veřejné moci, jemuž je svěřena zákonodárná moc, je proto mimo jiné povinen užívat takových pojmů, které jsou pro průměrného adresáta znalého daného právního řádu jasně představitelné a z pohledu lexikologie nikoliv výjimečně využívané. Není-li zákonodárce schopen pojem pouze dle lexikálního významu tak, jak si jej představoval, pro dosažení svého účelu použít, může si jako

⁸⁵ *Consumer market study on the functioning of legal and commercial guarantees for consumers in the EU*, prosinec 2015. Dostupné na < https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/legal-guarantees-final-report-annex_en_0.pdf >, s. 22

⁸⁶ ELIÁŠ, Karel a kol. *Nový občanský zákoník s aktualizovanou důvodovou zprávou a rejstříkem*. 1. vydání, Ostrava: Sagit, 2012, s. 829, podrobněji v části subjektivně historický výklad (2.2.1)

⁸⁷ BALABÁNOVÁ, Klára. *Nový občanský zákoník a dvouletá záruka spotřební zboží*. Obchodní právo, 2013, č. 5, roč. 22, s. 172

jeden ze způsobů dosažení tohoto účelu vybrat např. užití legální definice. Převedeno na tento případ – legální definici po sobě jdoucích slov ve znění „práva z vadného plnění“ zákon jako takovou neobsahuje, nicméně už jen jazykovým výkladem předpis dává návod pro subsumpci těchto slov, když uvádí:

„Právo kupujícího z vadného plnění zakládá vada, kterou má věc při přechodu nebezpečí škody na kupujícího, byť se projeví až později. Právo kupujícího založí i později vzniklá vada, kterou prodávající způsobil porušením své povinnosti.“⁸⁸

Použití slov „projeví se“ a „vyskytne se“ může tendovat k opodstatnění jejich záměrného užití pro rozlišení časového úseku uplatnění práva z vadného plnění, nicméně při důkladném lexikálním zkoumání lze vyvozovat, že tyto dva pojmy lze užívat *promiscue*,⁸⁹ což mimo jiné také potvrzuje úprava v OZ 1964, kde se diplomant u starého OZ nesetkal s argumentací, že by souslovím „vada se projeví“ byla myšlena jen taková vada, která existovala nejpozději při převzetí věci. Byť by samo o sobě užití těchto slov zcela nebránilo výkladu autorky výše⁹⁰, autor práce považuje za mnohem jasnější a přesnější užití sousloví „vada vznikne“, kterého ostatně použil i zákonodárce přímo v § 2100 odst. 1 NOZ, když kupujícímu dává právo uplatnit i vady vzniklé později než při předání věci za předpokladu, pokud vadu způsobil prodávající porušením své povinnosti. *Vítová* pak také ve prospěch zákonné záruky za použití gramatického výkladu argumentuje použitou interpunkcí.

„Druhým z jazykových argumentů je větný rozbor, neboť pokud by se mělo jednat o dobu (resp. lhůtu) k pouhému uplatnění práva, pak by musela být vedlejší přívlastková věta oddělena čárkou následujícím způsobem: „Kupující je oprávněn uplatnit právo z vady, která se vyskytne u spotřebního zboží, v době dvaceti čtyř měsíců od převzetí.“ Toto interpunkční znaménko by tedy změnilo význam věty, protože by z části věty udělalo vedlejší přívlastkovou větu vztahující se k větě hlavní a ke slovu vady, zatímco pokračující část věty hlavní „v době dvaceti čtyř měsíců“ by se vztahovala k oprávnění uplatnit právo z vady. Z toho, jak je souvětí napsáno, tedy vyplývá, že platí zákonná povinnost z vad, které se na věci vyskytnou po celou dobu dvaceti čtyř měsíců.“⁹¹

Toto odůvodnění autor považuje za relevantní a souhlasí s ním, nicméně dle jazykového výkladu se přiklání k závěru, že právo kupujícího z vadného plnění dle § 2165 odst. 1 NOZ může kupující oprávněně nárokovat pouze tehdy, pokud vada existovala nejpozději při přechodu nebezpečí škody na kupujícího. Měl-li zákonodárce vůli zakotvit vytknutí vad kupujícím nezávisle na jejich vzniku v době 24 měsíců, měl tak z jazykového hlediska učinit slovem „vznikne“ stejně,

⁸⁸ § 2100 odst. 1 NOZ

⁸⁹ Internetová jazyková příručka, Ústav pro jazyk český Akademie věd České republiky. Dostupné na: http://prirucka.ujc.cas.cz/?slovo=Vyskytnout&fbclid=IwAR2kle1NzWcThkt5q3J_hjaa-ze-ZZVxw2t-OTFx_tc1Q52WgIxe1zPHNhg

⁹⁰ Viz postup při odstraňování významových nejasností, nod 3.2

⁹¹ HULMÁK, Milan a kol. *Občanský zákoník VI. Závazkové právo. Zvláštní část (§ 2055-3014). Komentář*. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2014, s. 159

jako tak učinil v ustanovení § 2100, popř. jiným způsobem, který by zabezpečil jasný jazykový výklad.

2.2 Nástroje pro odstranění spornosti výkladu

I sám zákonodárce může za nepřesně (zpravidla nedopatřením) použitých slov v právním předpisu účel, který danou normou opravdu zamýšlel, vyjádřit jinak. *Melzer* stav, kdy zákonodárce svou vůli s přihlédnutím ke všem okolnostem zřejmě slovy vyjádřil nepřesně a kdy proto právník musí použít jiných, mimojazykových instrumentů, nazývá odstraňování sémantických nejasností.⁹²

Svou vůli zákonodárce v českém právním řádu přenáší do formálního pramenu práva v podobě právního předpisu, jenž umožňuje jeho poznání. Vznikne-li výkladový spor, je třeba za pomoci právní metodologie nalézt správný výklad. Dnes již zřejmě překonanou *Weyrovu* normativní teorii (ryzí nauku právní) právní věda nepovažuje pro účely výkladu právní normy za dostačující, neboť při požadavku, že obsahem normy má být⁹³ i hodnota a účel, ke kterému norma směřuje, není dost dobře možné podle této právní teorie normu vyložit. I Ústavní soud již na přelomu tisíciletí judikoval, že soud není vázán naprostým doslovným zněním ustanovení zákona za předpokladu, kdy by smysl, účel a případný následek zákona byl zcela jiný, než jakého chtěl daným ustanovením zákonodárce dosáhnout.⁹⁴

Dle vět výše se nabízí sada čtyř základních výkladových metod (cílů), díky nimž lze vyvodit výklad právní normy. Těmito metodami jsou výklady:

- Subjektivně historický výkladový cíl
- Objektivně historický výkladový cíl
- Subjektivně recentní výkladový cíl
- Objektivně recentní výkladový cíl

Metody lze zároveň dělit na dvě hlavní množiny. První množina obsahuje výklad historický a recentní (současný); u těchto množin zjevně hraje roli hledisko časové. Druhou množinou je pak výklad subjektivní a objektivní, u kterého se klade důraz na výklad buď zákonodárce (výklad subjektivní), nebo adresáta právní normy (výklad objektivní). Při tvorbě různých kombinací výkladu uvedených bezprostředně v předchozích větách lze vytvořit čtyři dvojice uvedené výše.

Subjektivně historický výklad dává odpověď na otázku, co si pod pojmem, jenž je předmětem zkoumání, představoval historický zákonodárce, který právní předpis tvořil. U výkladu objektivně historického je pak předmětem zájmu historický adresát, tedy adresát existující

⁹² MELZER, Filip. *Metodologie nalézání práva. Úvod do právní argumentace*. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2011, s. 116

⁹³ Norma jako závazné pravidlo chování

⁹⁴ Nález Ústavního soudu ze dne 4. 2. 1997, sp. zn. Pl. ÚS 21/96, bod V. odstavec 5.

v době publikace zákona, resp. v době, kdy byl tento adresát povinen se zákonem počátečně řídit. Subjektivně recentní výkladový cíl se ptá na otázku, jaký význam by historický zákonodárce v současné době danému zákonnému ustanovení přisuzoval, byl-li by si vědom současného platného právního stavu. A konečně objektivně recentní výkladový cíl se zaměřuje na adresáta současné doby, kde pro tento výklad je podstatné, jaký smysl by současný adresát objektivně danému pojmu přisuzoval, znal-li by platný právní řád.⁹⁵

Autor práce nebude pro její účely blíže specifikovat všechny výkladové cíle a dále bude pracovat se subjektivně historickým a objektivně recentním výkladovým cílem jako s ospravedlnitelnými cíli pro výklad právní normy.

2.2.1 Subjektivně historický výkladový cíl

NOZ se v jednom z prvních ustanovení hlásí k využití tohoto způsobu nalézání práva, což ostatně potvrzuje i komentářová odborná literatura.⁹⁶ Zákon výslovně uvádí:

„Zákonnému ustanovení nelze přikládat jiný význam, než jaký plyne z vlastního smyslu slov v jejich vzájemné souvislosti a z jasného úmyslu zákonodárce; nikdo se však nesmí dovolávat slov právního předpisu proti jeho smyslu.“⁹⁷

Při konstatování nutnosti znát vůli historického zákonodárce se nabízí otázka, jakým způsobem (metodou) lze jeho vůli zjistit. Jako první myšlenka se zřejmě nabízí dotazování se historického zákonodárce napřímo, jakou významovou spojitost použitému pojmu přisuzoval. Nicméně takový postup by nebyl dost dobře možný už jen vzhledem k zásadě *iura novit curia* v soudním řízení. Navíc, byl-li by výklad právního předpisu závislý na představě historického zákonodárce, pak je zřejmě byla vyloučena aplikace subjektivně historického výkladového cíle, protože dotazování se historického zákonodárce v současné době by spíše znamenalo aplikaci výkladu subjektivně recentního než subjektivně historického. Je tedy zjevné, že přímé dotazování se historického zákonodárce na výklad právního předpisu by bylo neefektivní, ne-li přímo nemožné.

Jako pramen poznání zákonodárcovy vůle tudíž musí sloužit takové nástroje, které vznikly již za tvorby zákonné úpravy a lze je nějakým způsobem reprodukovat. Těmito nástroji budou např. podpůrně stanoviska autorů právního předpisu, nicméně největší vahou bude disponovat důvodová zpráva k právnímu předpisu, k NOZ konkrétně v konsolidovaném znění. Jsou-li např. stanoviska autorů právního předpisu, důvodová zpráva aj. schopny ze svého

⁹⁵ Blíže ke všem čtyřem specifikovaným výkladovým cílům včetně jejich vymezení v MELZER, Filip. *Metodologie nalézání práva. Úvod do právní argumentace*. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2011, s. 80-86,

⁹⁶ MELZER, Filip, TĚGL, Petr a kol. *Občanský zákoník, velký komentář Svazek I, § 1-117*. Praha: Leges, 2013. s. 71 – 72, k tomuto výkladovému cíli zde (byť terminologicky částečně s niancemi) shodně LAVICKÝ, Petr a kol. *Občanský zákoník I, obecná část (§ 1-654). Komentář. 1. vydání*. Praha: C. H. Beck, 2014 s. 43, 44

⁹⁷ § 2 odst. 2 NOZ

vyjádření nade vši pochybnost poskytnout jasný výklad pojmu užitého v právním předpisu, pak lze v tomto případě hovořit o jednoduchém subjektivně historickém výkladu a tímto vůli historického zákonodárce považovat za spolehlivě prokázanou.⁹⁸ Bohužel ani důvodová zpráva, ani jiná vyjádření předkladatelů zákona explicitně neuvádějí, byl-li užitím slova „vyskytne“, popř. okomentováním ustanovení § 2165 NOZ, zamýšlen vznik zákonné záruky nezávisle na projevu vůle subjektů právního vztahu. Byť bylo-li v dřívějším než konečném návrhu místo slova „vyskytne“ slovo „projeví“,⁹⁹ pak se měl tento tvrzený záměr nutně uvést i v konsolidované důvodové zprávě, jež reflektuje mimo jiné i projednání a připomínky v zákonodárném sboru při projednávání právního předpisu. Jistým vodítkem k tvrzení zákonné záruky, byť jen dle nadpisu, by mohl být článek publikovaný na oficiálních stránkách Ministerstva průmyslu a obchodu České republiky.¹⁰⁰ Osoby poskytující rozhovor však v této otázce výslovnou souhlasnou reakci neposkytly, když odpověděly:

„Nedomníváme se, že by práva kupujícího měla být novým občanským zákoníkem omezena.“¹⁰¹ nebo „Spotřebitelé by měli mít možnost stejně jako dnes uplatnit právo na odpovědnost za vady po dobu dvou let.“¹⁰²“ Z uvedených slov je zřejmé, že existenci zákonné záruky samy o sobě nepotvrzují.

Dalším vodítkem svědčícím ve prospěch zákonné záruky by mohlo být konsolidované znění důvodové zprávy u paragrafů týkajících se PZO:

„Osnova zachovává s určitými stylistickými a systematickými úpravami zvláštní ustanovení o prodeji v obchodě. (...)“¹⁰³ Vzhledem k samotnému přihlášení se zákona k dílčím úpravám při PZO by se, byť při jistých pochybnostech ve prospěch existence zákonné záruky, dala její existence připustit, na druhou stranu jak znění zákona v ustanovení § 2100 NOZ, tak sama důvodová zpráva toto čistě slovní vyvození existence zákonné záruky vyvrací.

„Pojetí záruky za vady je pro obecné občanské právo nové. Platný občanský zákoník vychází z někdejšího (...). Osnova ke vrací ke standardnímu řešení (z něhož vychází již nyní platný obchodní zákoník) a odděluje od sebe práva, která kupujícímu vznikají z vad plnění ze zákona a která vznikají kupujícímu ze záruky za jakost. Dohodnou-li se strany na záruce za jakost, anebo zaručí-li se za jakost jednostranným prohlášením prodávající sám, může tím být garantována jakost věci z hlediska časového nebo co do vlastností.“

⁹⁸ MELZER, Filip. *Metodologie nalézání práva. Úvod do právní argumentace*. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2011, s. 121-122

⁹⁹ HULMÁK, Milan a kol. *Občanský zákoník V. Závazkové právo. Obecná část (§ 1721-2054)*. Komentář. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2014. s. 159

¹⁰⁰ FOREJTOVÁ, Veronika. *Dvouletá zákonná záruka na zboží bude platit i po 1. lednu 2014*. mpo.cz Dostupné na <<https://www.mpo.cz/dokument141011.html>>

¹⁰¹ František Korběl - tehdejší náměstek ministra spravedlnosti

¹⁰² Tomáš Hajdušek – tehdejší náměstek ministerstva průmyslu a obchodu

¹⁰³ ELIÁŠ, Karel a kol. *Nový občanský zákoník s aktualizovanou důvodovou zprávou a rejstříkem*. 1. vydání, Ostrava: Sagit, 2012, s. 829

*Záruka za jakost však nemůže vylučovat zákonnou úpravu práv z vad (což je praktické zejména u skrytých vad).*¹⁰⁴

Ve prospěch zákonné záruky by se ještě dalo argumentovat speciální úpravou PZO. Tomuto se diplomant věnoval již v bodu 1.4.2 této práce.

Není-li na základě jednoduchého subjektivně historického výkladového cíle možné dosáhnout jednoznačného závěru ohledně výkladu pojmu užitého zákonodárcem, slouží jako další podtyp subjektivně historického výkladového cíle tzv. výklad subjektivně teleologický, při kterém je nutné se ptát na zamýšlený účinek právní normy.¹⁰⁵ Tomuto nástroji může dobře posloužit posledně citovaná část důvodové zprávy k NOZ. Byť v samotném textu důvodové zprávy není přímo vyjádřeno, že ustanovení § 2165/1 reguluje zákonnou záruku, lze navíc s přihlédnutím ke znění § 2100/1 a znění důvodové zprávy usuzovat, že zákonodárce zamýšlel oddělit tzv. zákonnou záruku nezávislou na projevu vůle osob a práva, která kupujícímu vznikají z vadného plnění.

Vyvratitelnou domněnkou racionálního zákonodárce¹⁰⁶ za situace, kdy on sám volí cestu co možná nejefektivnější pro dosažení svého cíle vyjádřeného v důvodové zprávě lze mít za to, že při interpretaci dvou protikladných pojmů se užije toho, který takového účelu může dosáhnout, popř. jsou-li oba výklady způsobilé takového účelu dosáhnout, pak použít ten z nich, který dokáže ideu zákonodárce naplnit více.¹⁰⁷ Je-li tedy dle důvodové zprávy účelem spíše vymezit rozdíly mezi právy z vadného plnění a zárukou a opustit ojedinělý koncept zákonné záruky, pak lze také předpokládat, že u dvou možných výkladů se použije ten, který zákonnou záruku nezávisle na autonomii vůle osob neupravuje. Závěrem k subjektivně teleologickému výkladu lze dovozovat vůli zákonodárce v § 2165 odst. 1 neupravit tzv. zákonnou záruku, která je nezávislá na projevu vůle osob v právním vztahu.

A konečně jako poslední podskupinu subjektivně historického výkladového cíle lze chápat nepravý subjektivně historický výklad.¹⁰⁸ Tento posledně jmenovaný podtyp je nutno aplikovat za předpokladu, kdy ani z jednoduchého subjektivně historického výkladu, ani subjektivně teleologického výkladu nelze dospět k odpovědi na to, co bylo vůli historického zákonodárce.¹⁰⁹ S přihlédnutím k závěru u subjektivně teleologického výkladu má autor práce za

¹⁰⁴ Tamtéž s. 818, závěr obdobný autora této práce např. v: LIŠKUTÍN, Tomáš. Otazníky nad zákonnou zárukou při prodeji zboží v obchodě od ledna 2014. *Právní rozhledy*, 2014, roč. 5, s. 163

¹⁰⁵ MELZER, Filip. *Metodologie nalézání práva. Úvod do právní argumentace*. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2011, s. 124-125

¹⁰⁶ MELZER, Filip. *Metodologie nalézání práva. Úvod do právní argumentace*. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2011, s. 86, 124, pozn.: nutno dodat, že požadavek racionálního zákonodárce figuruje jak v subjektivně historickém výkladu, tak i v objektivně recentním (objektivně teleologickém)

¹⁰⁷ Srov. Podobnost tzv. koherenční teorii, byť ta je nástrojem pro výklad objektivně recentní MELZER, Filip. *Metodologie nalézání práva. Úvod do právní argumentace*. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2011, s. 128

¹⁰⁸ Tamtéž, s. 125

¹⁰⁹ Tamtéž

to, že nepravý subjektivně historický výklad pro zjištění vůle historického zákonodárce již není třeba zkoumat, neboť výsledek je dán již výkladem subjektivně teleologickým, nicméně pro účely vyčerpávající argumentace uvede odůvodnění i k tomuto výkladovému cíli.

Pokud nelze za pomoci vyjádření zákonodárce dojít k jeho vůli, pak z povahy věci plyne, že k zjištění této vůle musí dojít na základě jiných, mimojazykových (jiných než vyjadřovacích) pomůcek, kde těmito pomůckami jsou zejména samotný text zákona a okolnosti doprovázející jeho vznik. Významné kritérium tohoto výkladu může být komparace s předchozí právní úpravou. Pokud by zde byla situace, kdy by zákonodárce doslovně převzal text předchozího právního předpisu, pak lze také předpokládat i výklad k tomuto dřívějšímu předpisu,¹¹⁰ nicméně i s uvážením, že autor práce výklad právního předpisu dovozuje již za použití výkladu subjektivně teleologického, ani tak by se zřejmě nenašla objektivní okolnost, která by svědčila pro zavedení zákonné záruční doby v tom smyslu, že vzniká nezávisle na autonomii vůle osob právního vztahu, a to i z důvodu, že text tak, jak jej znala předchozí právní úprava, se zákonodárce nerozhodl převzít.

2.2.2 Objektivně recentní výkladový cíl

Je nabílední, že pro výklad právní normy jako takové je třeba kromě nalezení úmyslu zákonodárce (subjektivně historický výklad 2.2.1) hledat i objektivní význam, který dané úpravě může legitimně připisovat adresát, na něhož daná norma dopadá. To je mimo jiné i obecný požadavek práva na spravedlivý proces v občanském soudním řízení, když popisuje jeho komponenty jako srozumitelnost, určitost a seznatelnost právního předpisu adresátem,¹¹¹ přičemž přesah má samozřejmě i do práva hmotného. Již z povahy objektivně recentního výkladového cíle plyne, že hlavním kritériem není přímý úmysl zákonodárce jako u výkladu subjektivně historického. Důležitost hraje adresát, který je znalý právního řádu současné doby. V tomto výkladu podstatnou roli představují zejména dva aspekty. První z nich upravuje formální vazby zákonných ustanovení za použití tzv. formálně systematického výkladu. Zde se přihlíží k členění zkoumaného jevu v celém systému práva a jeho zařazení v konkrétním předpisu. Předmětem zkoumání jsou tedy jen vazby čistě co do formy a systematiky předpisu. Druhou skupinu pak představuje tzv. výklad objektivně teleologický. Pro něj již hlavní roli nepředstavuje formální úprava předpisu, nýbrž se zaměřuje na hodnoty a účely právní úpravy.¹¹²

Pro formálně systematický výklad je klíčový systém samotného zákonodárství (suma právních předpisů) a členění právního předpisu, v němž je zkoumaný pojem zahrnut. Vzhledem k absenci spornosti ohledně správnosti zařazení § 2165 NOZ v části PZO, autor se jím v práci více

¹¹⁰ Tamtéž s. 126

¹¹¹ SVOBODA, Karel a kol. *Civilní proces. Obecná část a sporné řízení*. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2014, s. 28

¹¹² MELZER, Filip. *Metodologie nalézání práva. Úvod do právní argumentace*. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2011, s. 127

nebude zabývat a napřímo se zaměří na odůvodnění zařazení tohoto ustanovení v NOZ jako takovém. V podkapitole 1.4.2. byla rozebírána otázka, je-li úprava PZO úpravou samostatnou ve smyslu speciality. Závěr pro dílčí řešení problematiky systému samotné právní úpravy autor odkazuje na výše citovanou podkapitolu. Jen pro doplnění lze mít za to, že jak obecná ustanovení o kupní smlouvě, tak úpravu PZO je nutno vykládat v jejich vzájemném spojení, tj. jsou vzájemně provázány, a úprava PZO jako celek nepředstavuje samostatnou, nezávislou úpravu. Jako další nástroj pro vyložení formálně systematického výkladu jsou části zákona, které nejsou obsaženy přímo v normě jako závazné pravidlo chování. Mohou jimi být poznámky pod čarou, nadpisy nad částmi úpravy aj. Mají-li tyto nástroje normativní povahu, nebo jsou-li jen jakýmsi prostředkem k doplnění přehlednosti zákona se již dříve ve své rozhodovací praxi zabýval Ústavní soud. V jím vydaném nálezu těmto prostředkům přiřadil nikoliv normativní charakter, ale vlastnost k objasnění právní úpravy (*argumentum ad rubrica*), kde zároveň dodává, že i kdyby dle svého znění nějaký z těchto nástrojů jinak byl v rozporu s ústavním pořádkem, nemohl by jej Ústavní soud zrušit, neboť nesplňuje kvalifikaci pojmu „ustanovení“ dle čl. 87 odst. 1 písm. a), písm. b) Ústavy České republiky.¹¹³ Zde lze na základě odůvodnění pomocí *argumentum ad rubrica* rovněž porovnat možný výklad mezi ustanovením § 2161 a § 2165 NOZ. Problém ve věci je, zdali tato dvě ustanovení upravují dva různé předměty. Uvažovalo-li by se nad situací, že § 2165 odst. 1 NOZ upravuje zákonnou záruku, byla by *de facto* vyloučena aplikace § 2167 NOZ, která ve zjevně ospravedlnitelných případech kupujícímu nepřiznává práva z vadného plnění. Jelikož § 2167 NOZ přímo odkazuje pouze na § 2165 NOZ, byla by vyloučena aplikace pro § 2161 NOZ, takže při zákonné záruce by se kupujícímu zjevně za ospravedlnitelného důvodu pro nepřiznání dvou let právo nepřiznalo, zatímco v § 2161 NOZ by kupující i přes takto ospravedlnitelný důvod ve lhůtě dvou let právo uplatnit mohl. Autor práce nenašel jediný důvod, proč by se racionální zákonodárce rozhodl jít touto cestou. Má-li tedy nadpis bezprostředně nad § 2165 NOZ ve znění „Práva z vadného plnění“ a nad § 2161 „Jakost při převzetí“ NOZ funkci objasnění výkladu, pak tento nadpis musí být vyložen opět nikoliv ve prospěch zákonné záruky, ale jen ve prospěch těch vzniklých práv z vad, pokud vady vznikly nejpozději převzetím věci. § 2165 odst. 1 NOZ tak terminologicky přímo navazuje na § 2100 NOZ a marginální označení § 2161 NOZ jen uvádí demonstrativní výčet povinností, kterým musí prodávající dostát.

Jako podstatný nástroj pro výklad právního předpisu na základě jeho systematiky lze rovněž použít i legislativní pravidla vlády.¹¹⁴ Ta jsou právním předpisem schváleným samotnou vládou České republiky. Obsahem tohoto předpisu jsou požadavky, kterými se má vláda řídit při

¹¹³ Nález Ústavního soudu ze dne 30. 11. 1999 sp. zn. II. ÚS 485/98

¹¹⁴ Usnesení vlády č. 188 ze dne 19. března 1998, Legislativní pravidla vlády, ve znění pozdějších předpisů; dále jen „LPV“

tvorbě norem, jež předkládá. *Vítová*¹¹⁵ přímo u ustanovení § 2165 NOZ ve prospěch zákonné záruky právě legislativními pravidly vlády argumentuje. Autorka se nepřímou odkazuje na čl. 39 odst. 2 LPV ve znění: „*Paragraf, u ústavního zákona článek, má obsahovat ustanovení, která se týkají pouze téže věci.*“, přičemž na základě tohoto článku přiřazuje odstavci prvnímu povahu záruky (zákoně záruky za jakost, a nikoliv zákonné právo z vadného plnění), protože odstavec druhý rovněž upravuje záruku. S přihlédnutím k úpravě LPV se problém dá vyložit zásadně dvěma způsoby:

a) potvrzení autorčina závěru; odstavec první upravuje zákonnou záruku nezávislou na projevu vůle osoby právního vztahu s garancí práva vadu oprávněně vytknout v době dvaceti čtyř měsíců od převzetí a odstavec druhý jako relativně kogentní norma¹¹⁶ dává možnost zlepšit postavení kupujícího,

b) odstavec první normuje uplatnění vad, které existovaly nejpozději při převzetí, zatímco odstavec druhý upravuje smluvní záruku závislou na projevu vůle osoby právního vztahu a zde je již nepodstatné, kdy vada jako taková v průběhu reklamační lhůty vznikla.

Diplomant se přiklání k závěru b). Byť se s plným respektem k povaze LPV jako výkladové pomůcky přiklání, k samotnému citovanému článku 39/2 LPV přistupují další okolnosti, jež ve prospěch zákonné záruky nespěchá. První z nich je rovněž úprava LPV, konkrétně znění článku 40 odst. 1, odst. 3. Odstavec první klade důraz na terminologickou jednotnost právní úpravy. Zde je třeba poukázat na naprosto totožnou slovní provázanost § 2100 a § 2165 NOZ, když obě tato ustanovení přesně upravují materii jako „práva z vadného plnění,“ a i samotným *argumentum ad rubrica* lze dovozovat úpravu práv z vad jako těch vad, jež vznikly nejpozději při převzetí věci.¹¹⁷ Je zřejmé, že ani z ustanovení čl. 39/2 LPV nelze dovodit existenci ve prospěch zákonné záruky v § 2165 odst. 1 NOZ. Při odkazu na 39/2 lze jako rozpor při přiklonění se k bodu b) považovat úpravu jak zákonného práva z vadného plnění, tak i smluvní záruky. V tomto případě by tedy bylo logičtější se přiklonit k řešení, že § 2165 NOZ v obou odstavcích upravuje totožnou problematiku – tedy v odstavci prvním zákonnou záruku a v odstavci druhém její modifikaci jako relativně kogentní normu. Bohužel za předpokladu tohoto závěru by k němu přistoupil jiný rozpor, a to přímo s LPV, konkrétně s čl. 40 LPV z důvodu, že by v souvislosti s § 2100 NOZ nastalo porušení terminologické jednotnosti.

Argumentačně lze možnost b) rovněž podpořit pravděpodobným přímým úmyslem zákonodárce v jednom ustanovení upravit jak zákonné právo z vadného plnění (odst. 1), tak i smluvní záruku (odst. 2). Možnost, jak se vypořádat s LPV a zároveň dostát příkazu, že v jednom

¹¹⁵ HULMÁK, Milan a kol. *Občanský zákoník VI. Závazkové právo. Zvláštní část (§ 2055-3014). Komentář*. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2014. s. 159

¹¹⁶ Umožňuje odklon od právní normy ve prospěch slabší strany; blíže k sousloví v MELZER, Filip, TĚGL, Petr a kol. *Občanský zákoník, velký komentář Svazek I, § 1-117*. Praha: Leges, 2013. s. 63

¹¹⁷ § 2161 odst. 1 NOZ

paragrafu má být řešena tatáž problematika, je zkoumanému předmětu přiřadit nikoliv úpravu zákonného práva z vadného plnění a smluvní záruky, nýbrž jim přiřadit nadřazený pojem uplatnění práv z vad (ať už ze zákonné povinnosti plnit bez vad nebo smluvní záruky za jakost) při PZO jako takových. Ostatně na podporu tohoto tvrzení odpovídá i úprava § 2100 NOZ, když v odstavci prvním je pojednáváno o zákonných právech z vadného plnění a odstavci druhém o smluvní záruce. Kromě toho absence druhého odstavce u § 2165 NOZ by navíc mohla vyvolat dojem speciality a mohly by vzniknout interpretační problémy, je-li úprava smluvní záruky u PZO vyloučena. Zřejmě tak bude za nejúčelnější pro ustanovení § 2100 a § 2165 NOZ jako předmět úpravy používat sousloví lhůty pro oprávnění z vad. Navíc pro tento výklad svědčí i situace faktické neaplikovatelnosti § 2161 odst. 2 NOZ, protože existovala-li by v § 2165 NOZ zákonná záruka, smysl by ztrácela domněnka vadnosti zboží při výskytu vady v době šesti měsíců od převzetí věci kupujícími.

Po vypořádání se s formálně systematickým výkladem je třeba se co nejdetailněji vypořádat s výkladem objektivně teleologickým. Ten na rozdíl od subjektivně historického (teleologického) hledá odpověď na otázku – obranu jaké hodnoty, popřípadě jejího zachování racionální zákonodárce danou úpravou sleduje?¹¹⁸

Za jedno z klíčových hodnotových hledisek lze zcela nepochybně považovat ochranu spotřebitele v rámci celé EU. Čtyři základní pilíře unie, jimiž jsou volný pohyb osob, zboží, služeb a kapitálu tvoří základní ideu „otevřených hranic“ mezi státy unie.¹¹⁹ K zabezpečení jednoty těchto čtyř svobod orgány unie přijímají právní akty. Pro účely tohoto případu (ochrana spotřebitele) pak bude převážně rozebrána směrnice 44/1999/ES.¹²⁰ Samotná úprava ochrany spotřebitele není novinkou několika posledních let. Před tím, než ze strany Evropské unie došlo k právnímu ukotvení postavení spotřebitele, členské státy samotné práva spotřebitelů řešily také, nicméně logicky vzhledem k různorodosti právního řádu každého členského státu byla úprava značně odlišná. Jako příklad lze uvést institut ombudsmana ve skandinávských zemích, jenž je zřízen přímo pro ochranu spotřebitelů.¹²¹ Jelikož členské státy v oblasti tak významné jako je spotřebitel negarantovaly stejnou, byť minimální ochranu, Evropský parlament a Rada přijali výše zmíněnou směrnici, což mělo za následek i zakotvení tzv. zákonné záruky do OZ 1964 zákonem č. 136/2002 sb. Novela tohoto zákona se uskutečnila jako reakce na potřebu implementovat směrnici do právního řádu ČR.

¹¹⁸ Tento podtyp objektivně teleologického výkladu se definuje jako „vlastní objektivně teleologický výklad.“ MELZER, Filip. *Metodologie nalézání práva. Úvod do právní argumentace*. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2011, s. 162

¹¹⁹ STEHLÍK, Václav, HAMULÁK, Ondřej, PETR, Michal. *Právo Evropské unie: Ústavní základy a vnitřní trh*. Praha: Leges, 2017, s. 177, 216, 276, 297

¹²⁰ Směrnice samotná ve své preambuli v bodu 2., 4. a 5. na ideu vnitřního trhu přímo odkazuje

¹²¹ MICKLITZ, Hans-W, STUYCK, Jules, TERRY, Evelyne. *Consumer Law*. Oregon: Hart Publishing, 2010, s. 55

Předně je třeba zopakovat, že záruka jako taková je ve směrnici upravena jako záruka dobrovolná (*commercial guarantee*). Tomu odpovídá i úprava většiny evropských států, ale výjimku tvoří např. Slovinsko pro určitý druh technického zboží (*technical goods*).¹²² Každopádně i při zkoumání a komparaci zahraniční právní úpravy členských států autor této práce zjistil, že zákonná záruka ve smyslu oprávněně vytknout vadu v průběhu dvou let nezávisle na vůli prodávajícího takto paušálně, upravena není. A i když obdoba zákonné záruky existuje, nevztahuje se paušálně na spotřební zboží jako takové, ale jen na podmnožinu zboží zvolenou zákonodárcem, který zákonnou záruku zřejmě díky povaze technického zboží považoval za legitimní.

Zřejmě neklíčovější pro posouzení, existuje-li v ustanovení § 2165 NOZ zákonná záruka, je vyřešení otázky, nemůže-li být při přiklonění se o její neexistenci v NOZ narušen princip bezrozpornosti právního řádu, resp. není-li nutné axiologickým (hodnotovým) výkladem¹²³ nutné spolehlivě dojít k existenci zákonné záruky.

Do možného sporu, ať už je § 2165 NOZ vykládán v souladu s jedním nebo druhým možným řešením, přichází ochrana slabší strany, princip právní jistoty a princip rovnosti na straně jedné a princip právní jistoty a rovnosti (osoba prodávajícího) na straně druhé. Dříve, než bude pojednáno o možném rozporu s tímto hodnotovým hlediskem, je třeba říci, že by ve prospěch existence zákonné záruční doby byla situace, pokud by možným výkladem byla omezena práva spotřebitele, která zakládají mezinárodní smlouvy, popř. právní akty komunitárního práva. K tomu by došlo, kdyby NOZ obsahoval třeba úpravu, která by uplatnění práva z vady (ve směrnici označeno jako soulad s kupní smlouvou) po dobu 24 měsíců vylučovala. Např. *Hubková* jako odůvodnění svědčící ve prospěch zákonné záruky hovoří o zachování kontinuity s dřívější právní úpravou chránící spotřebitele, mimo jiné i ve prospěch požadavku ochrany spotřebitele v EU.¹²⁴ Autorka názoru už ale neuvádí, z jakého důvodu je třeba trvat, aby chápání záruky bylo totožné jako za starého OZ a ani neuvádí, jaké následky by vznikly, pokud by taková úprava byla součástí platného práva. K tomu jen autor diplomové práce doplňuje, že byla-li by právní úprava opačná, tj. existence záruky za jakost jako taková by byla závislá na svobodném projevu vůle, nedošlo by tím k porušení žádné mezinárodní smlouvy ani komunitárního práva.

¹²² Opinion of Economic and Social Committee on the „Proposal for a a European Parliament and Council on the sale of consumer goods and guarantees“ OJ C 66, 3. 3. 97., p. 10. citováno dle WIEWIÓROWSKA-DOMAGALSKA, Aneta. *Consumer Sales Guarantees in the European Union*. Munich, sellier european law publishers GmbH, 2013, s. 74

¹²³ MELZER, Filip. *Metodologie nalézání práva. Úvod do právní argumentace*. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2011, s. 165

¹²⁴ PETROV, Jan, VÝTISK, Michal, BERAN, Vladimír a kol. *Občanský zákon: Komentář*. Praha. C. H. Beck, 2017, s. 2189

Konečně je nutno rozebrat i následky v souladu ústavním pořádkem, byla-li by zákonná záruka vzhledem ke znění NOZ zachována. Právnímu řádu jako takovému je vlastní princip právní jistoty, přičemž tento nepsaný právní princip se mimo jiné projevuje i tím, že právnímu předpisu (normě) jako takovému přiřazuje vlastnost, dle které musí být ustanovení zákona slovně vyjádřeno tak, aby záměr jím sledovaný byl jasný a určitý. Pakliže by zákonodárce takto při tvorbě právního předpisu nepostupoval, princip by porušil a tím i článek čl. 1 odst. 1 Ústavy České republiky.¹²⁵

Při vzájemném poměrování principu právní jistoty, ochrany slabší strany ze strany kupujícího oproti principu rovnosti a předvídatelnosti na straně prodávajícího, diplomant nedošel k závěru, že by v ustanovení § 2165 odst. 1 NOZ byla zakotvena zákonná záruka tak, jak byla chápána v OZ 1964, neboť při přiklonění se k závěru o její existenci by byl ve velkém nepoměru narušen princip právní jistoty a legitimního očekávání ze strany prodávajících oproti jiným principům chránící spotřebitele (jiné kupující).

2.3 Existence zákonné záruky

Diplomant za použití právní metodologie v této kapitole podrobil průzkumu ustanovení § 2165 NOZ se zaměřením na otázku, je-li v něm obsažena tzv. zákonná záruka, tedy závazek prodávajícího, že věc bude po určité době způsobilá k použití pro obvyklý účel nebo že si uchová obvyklé vlastnosti bez ohledu na projev vůle prodávajícího takový závazek dobrovolně založit. Po detailním rozboru se diplomant:

- vzhledem k odlišné textaci a terminologii úpravy oproti OZ z roku 1964, tedy jazykovému výkladu,
- vzhledem ke všem dílčím závěrům subjektivně historického výkladu uvedenému zejména v konsolidovaném znění důvodové zprávy k NOZ,
- vzhledem ke všem v této práci uvedeným dílčím závěrům objektivně recentního výkladu,
- vzhledem k požadavku minimální harmonizace směrnice 44/1999/ES,
- vzhledem k chybějící obdobné úpravě ve většině členských států Evropské unie,
- vzhledem k odkazu na čl. 1 odst. 1 ústavy ČR,

přiklání k závěru, že v ustanovení § 2165 odst. 1 zákona č. 89/2012 sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů, není upravena zákonná záruční doba.

¹²⁵ Nález ústavního soudu ze dne 24. května 1994, sp. zn. Pl. ÚS 16/93, k principu právní jistoty rovněž KNAPP, Viktor. *Teorie práva*. Praha, C. H. Beck, 1995, s. 205 a násl.

2.4 Komparace odborné literatury

Od účinnosti NOZ je v Českém jazyce zpracováno zhruba pět druhů komentářové literatury, která o ustanovení § 2165 NOZ pojednává.¹²⁶ Vedle toho jsou, ať už v recenzovaných právních periodických či monografiích,¹²⁷ nebo na internetových stránkách,¹²⁸ pasáže věnující se otázce existence zákonné záruční doby. Diplomant při hodnocení tohoto problému vycházel z co možná nejširší relevantní literatury, včetně rozhodnutí Nejvyššího soudu. V příspěvcích se objevují zejména dva názory. První z nich zákonnou záruku potvrzuje zhruba v totožné úpravě jako za účinnosti OZ 1964, druhý pak zákonnou záruku vyvrací s tím, že je možné záruku poskytnout pouze za současné aplikace autonomie vůle. Bohužel, velice malá část komentujících se pro podložení své argumentace odkázala na nějakou podobu metodologie nalézání práva (např. *Vítová*, C. H. Beck 2014). Část pak své argumenty odůvodňovala požadavkem setrvat na dosavadní praxi (např. *Hubková*, C. H. Beck 2017), nicméně již bez bližšího určení nebo opodstatnění, na což diplomant bohužel nemohl kvalifikovaně reagovat, neboť se k odůvodněním bez odkazů na relevantní metodologii k závěrům nemohl přiklonit, popř. je vyvrátit. Zahraniční literatura pak téměř shodně pojednává o právech spotřebitelů obecně, jež vyplývají ze směrnice 1999/44/ES, včetně historických konceptů spotřebitelských *acquis*.¹²⁹ Rozbor raritní právní úpravy ohledně zákonné záruky za OZ 1964 již ale neřeší.

¹²⁶ *Hubková* PETROV, Jan, VÝTISK, Michal, BERAN, Vladimír. *Občanský zákon: Komentář*. Praha: C. H. Beck, 2017, 3053 s., *Vítová* HULMÁK, Milan a kol. *Občanský zákoník VI. Závazkové právo. Zvláštní část (§ 2055-3014)*. Komentář. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2014, 2080 s., *Tichý ŠVESTKA, Jiří a kol. Občanský zákoník. Komentář. Svazek V*. Praha: Wolters Kluwer, 2014, 1700 s., *Tichý TICHÝ, Luboš a kol. Kupní smlouva v novém občanském zákoníku. Komentář. 1. vydání*. Praha: C. H. Beck, 2014, 504 s.

¹²⁷ BALABÁNOVÁ, Klára. Nový občanský zákoník a dvouletá záruka spotřební zboží. *Obchodní právo*, 2013, č. 5, roč. 22, s. 171-175, LIŠKUTÍN, Tomáš. Otazníky nad zákonnou zárukou při prodeji zboží v obchodě od ledna 2014. *Právní rozhledy*, 2014, roč. 5, s. 160-164, MELZER, Filip. K úpravě ochrany spotřebitele ve vládním návrhu občanského zákoníku. *Právní rozhledy*, 2009, roč. 17, c. 4, s. 771 – 776, SELUCKÁ, Markéta. Ochrana spotřebitele v navrhovaném občanském zákoníku. *Právní rozhledy*, 2009, roč. 10 s. 364-368, TOMSA, Miloš. Ještě jednou odpovědnosti za vady při prodeji zboží v obchodě. *Právní rozhledy*, 2014, ročník 11, s. 404 - 406 BEZOUŠKA, Petr, PIECHOWICZOVÁ, Lucie. Nový občanský zákoník, nejdůležitější změny. Olomouc: ANAG, 2013, 375 s.

¹²⁸ MATĚJKA, Michal. "Konec" dvouleté záruky za spotřební zboží dle NOZ - rok (a něco) poté. *epravo.cz*. Dostupné na: <<https://www.epravo.cz/top/clanky/konec-dvoulete-zaruky-za-spotrebni-zbozi-dle-noz-rok-a-neco-pote-97585.html>>, *Záruka za jakost a odpovědnost za jakost při převzetí*. *coi.cz*. Dostupné na <<https://www.coi.cz/pro-podnikatele/informace-pro-prodejce-zbozi-a-sluzeb/zaruka-za-jakost-a-odpovednost-za-jakost-pri-prevzeti/>>, 1. Je vůbec záruka na spotřební zboží? *coi.cz*. Dostupné na: <<https://www.coi.cz/faq/1-je-vubec-zaruka-na-spotrebni-zbozi/>>, *Záruka a její uplatnění podle nového občanského zákoníku*. *obcanskyzakonik.justice.cz*. Dostupné na: <<http://obcanskyzakonik.justice.cz/index.php/home/infocentrum/media/368-zaruka-a-její-uplatnění-podle-noveho-obcanskeho-zakoniku>>, CHVALINOVÁ, Barbora. *Úprava shody a rozporu s kupní smlouvou podle NOZ*. e-advokacie.cz. Dostupné na: <<https://www.e-advokacie.cz/cs/clanky/uprava-shody-a-rozporu-s-kupni-smlouvou-podle-noz>>, *Záruční doba podle občanského zákoníku*. *azlegal.cz*. Dostupné na: <<https://azlegal.cz/zarucni-doba-podle-obcanskeho-zakoniku/>>

¹²⁹ Např. WIEWIÓROWSKA-DOMAGALSKA, Aneta. *Consumer Sales Guarantees in the European Union*. Munich, sellier european law publishers GmbH, 2013, 345 s., MICKLITZ, Hans-W, STUYCK, Jules, TERRYNE Evelyne. *Consumer Law*. Oregon: Hart Publishing, 2010, 597 s., SCHULTE-NÖLKE, Hans. *EC consumer law compendium— comparative analysis*. Universität Bielefeld, 2008. 845 s.

Závěr

Předmětem výzkumu této diplomové práce byla hypotéza, existuje-li v ustanovení § 2165 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, zákonná záruční doba, a pokud ano, pak za jakých podmínek. Diplomant v první kapitole práce detailně kvalifikoval instituty, které byly potřeba vymezit pro návaznost na zvláštní ustanovení o prodeji zboží v obchodě. Rovněž byly podrobeny rozboru legální definice jako podnikatel a spotřebitel, včetně původu a odůvodnění zakomponování v právní úpravě.

Ve druhé kapitole se autor práce již detailně pomocí právní metodologie zabýval samotným rozбором ustanovení § 2165 NOZ. V drtivé většině při podrobení ustanovení průzkumu diplomant čerpal z učební pomůcky s názvem Metodologie nalézání práva od doc. JUDr. Filipa Melzera, Ph.D., LL.M. Ustanovení bylo dáno do kontextu jak s jazykovým výkladem, tak se subjektivně historickým a objektivně recentním výkladovým cílem. Jazykový výklad při zpracování práce samozřejmě nebyl stěžejním argumentem pro závěry v ní uvedené. U subjektivně historického výkladového cíle nebylo možné dojít k přesvědčivému závěru o vůli historického zákonodárce jen za pomoci jednoduchého subjektivně historického výkladu. Jeho vůle byla metodologicky nalezena až pomocí subjektivně teleologického výkladového cíle, u něhož diplomant zkoumal, jaký účel mohl racionální zákonodárce předmětné úpravě přisuzovat. V tomto postupu již autor práce shledal úspěch a přiklonil se k názoru, že na základě subjektivně teleologického výkladu historický zákonodárce nezamýšlel v ustanovení § 2165 NOZ zákonnou záruku upravit.

Druhým z ospravedlnitelných výkladových cílů byl cíl objektivně recentní. Zde se autor práce zaměřil na dva podtypy tohoto výkladového cíle. Prvním z nich byl formálně systematický výklad. Zde byla předmětem průzkumu jen úprava co do formy a systematika právního předpisu. Výzkumu byly podrobeny nadpisy u jednotlivých ustanovení (za pomoci *argumentum ad rubrica*) a dány do vzájemné souvislosti s nálezem Ústavního soudu. Ten již dříve určil jejich povahu jen jako nástroj pro dovysvětlení právního předpisu, odmítl jim přiřadit povahu právní normy jako závazného pravidla chování. Rovněž bylo užito legislativních pravidel vlády, která jsou vnitřním předpisem vlády a která určují způsob tvorby právního předpisu předkládaného vládou. Průzkumu byly podrobeny hlavně čl. 39 a 40 legislativních pravidel vlády, nicméně ani na jejich základě nebylo vyvozeno, že by měl zákonodárce vůli zákonnou záruku v § 2165 NOZ upravit. V poslední fázi zkoumání objektivně recentního výkladového cíle rovněž došlo i na zkoumání objektivně teleologického výkladu. Velkou roli hrálo poměrování právních principů, jako je princip právní jistoty, předvídatelnosti, rovnosti, ochrana slabší strany. Vzhledem k předchozím dílčím závěrům jak u subjektivně historického výkladového cíle, tak objektivně recentního

a s přihlédnutím k nenazelení rozporu s komunitárním právem pro případ, že by se neexistence zákonné záruky dovodila výkladem, diplomant upřednostnil názor, který existenci zákonné záruky vyvrací.

NOZ prošel již několika málo změnami, ale požadavek na změnu práv z vadného plnění, popř. jasné ukotvení zákonné záruky, jako tomu bylo za starého OZ, se ze strany zákonodárského sboru zatím nedostavuje. Je zřejmé, že výklad existence zákonné záruky vyvolává rozpory a ustanovení § 2165 NOZ se vykládá převážně dvěma způsoby. Úprava tak, jak je v současnosti nastavena, není ideální. Do zjevného sporu přicházejí principy jako předvídatelnost, seznatelnost právního předpisu, ochrana slabší strany. Nadto vše jsou prodejci jako takoví vystaveni velké nejistotě u povinnosti týkající se poučení délky a povahy práv z vad. Nemohou-li si být totiž jisti v tak důležité věci ani oni sami jako prodávající, může nastat velký problém se sankcemi, které proti nim může uplatňovat jak orgán veřejné správy (např. Česká obchodní inspekce), tak soukromoprávní subjekt z důvodu nekalosoutěžního jednání. Autor této práce považuje za žádoucí zpřesnění NOZ v částech, které se práv z vadného plnění týkají, a to zejména pro účely co největšího naplnění principu právní jistoty jak na straně prodávajících, tak na straně kupujících.

Seznam použitých zdrojů

Komentáře:

BĚLINA, Miroslav, DRÁPAL, Ljubomír a kol. *Zákoník práce: komentář*. Praha: C. H. Beck, 2012, 1616 s.

HULMÁK, Milan a kol. *Občanský zákoník V. Závazkové právo. Obecná část (§ 1721-2054). Komentář*. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2014, 1344 s.

HULMÁK, Milan a kol. *Občanský zákoník VI. Závazkové právo. Zvláštní část (§ 2055-3014). Komentář*. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2014, 2080 s.

LAVICKÝ, Petr a kol. *Občanský zákoník I, obecná část (§ 1-654). Komentář. 1. vydání*. Praha: C. H. Beck, 2014, 2400 s.

MELZER, Filip, TÉGL, Petr a kol. *Občanský zákoník, velký komentář Svazek I, § 1-117*. Praha: Leges, 2013., 720 s.

MELZER, Filip, TÉGL, Petr a kol. *Občanský zákoník, velký komentář Svazek III, § 419-654*. Praha: Leges, 2014, 1264 s.

PETROV, Jan, VÝTISK, Michal, BERAN, Vladimír. *Občanský zákon: Komentář*. Praha. C. H. Beck, 2017, 3053 s.

ŠVESTKA, Jiří a kol. *Občanský zákoník. Komentář. Svazek V*. Praha: Wolters Kluwer, 2014, 1700 s.

TICHÝ, Luboš a kol. *Kupní smlouva v novém občanském zákoníku. Komentář. 1. vydání*. Praha: C. H. Beck, 2014, 504 s.

Monografie:

BEZOUŠKA, Petr, PIECHOWICZOVÁ, Lucie. *Nový občanský zákoník, nejdůležitější změny*. Olomouc: ANAG, 2013, 375 s.

BYDLINSKI, Franz. *Grundzüge der juristischen Methodenlehre*. 1. Auflage. Wien: FOWI-Arbeitspapiere Nr. 95, Brunner Vorträge Nr. 1, 2003, 107 s.

ELIÁŠ, Karel a kol. *Nový občanský zákoník s aktualizovanou důvodovou zprávou a rejstříkem*. 1. vydání, Ostrava: Sagit, 2012, 1119 s.

KNAPP, Viktor. *Teorie práva*. Praha, C. H. Beck, 1995, 248 s.

KNAPP, Viktor. *Vědecká propedeutika pro právníky. 1. vydání*. Praha: Eurolex Bohemia, 2003, 233 s.

MELZER, Filip. *Metodologie nalézání práva. Úvod do právní argumentace*. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2011, 296 s.

STEHLÍK, Václav, HAMULÁK, Ondřej, PETR, Michal. *Právo Evropské unie: Ústavní základy a vnitřní trh*. Praha: Leges, 2017, 356 s.

SVOBODA, Karel a kol. *Civilní proces. Obecná část a sporné řízení*. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2014, 458 s.

Časopisy:

BALABÁNOVÁ, Klára. *Nový občanský zákoník a dvouletá záruka spotřební zboží*. Obchodní právo, 2013, č. 5, roč. 22, s. 171-175

LIŠKUTÍN, Tomáš. Otazníky nad zákonnou zárukou při prodeji zboží v obchodě od ledna 2014. *Právní rozhledy*, 2014, roč. 5, s. 160-164

MELZER, Filip. K úpravě ochrany spotřebitele ve vládním návrhu občanského zákoníku. *Právní rozhledy*, 2009, roč. 17, c. 4, s. 771–776

SELUCKÁ, Markéta. Ochrana spotřebitele v navrhovaném občanském zákoníku. *Právní rozhledy*, 2009, roč. 10 s. 364-368

TOMSA, Miloš. Ještě jednou k odpovědnosti za vady při prodeji zboží v obchodě. *Právní rozhledy*, 2014, ročník 11, s. 404–406

VOZÁB, Jakub, SLAVÍČEK, Jiří. Vyžaduje právo ES při prodeji spotřebního zboží skutečně dvouletou obecnou záruční dobu? *Právní rozhledy*, 2003, roč. 11, č. 1, s. 22–25

Cizojazyčné:

KINGISEPP, Markus, VÄRV, Age. The notion of consumer in EU, consumer acquis and the consumer rights directive – A significant change of paradigm? *Iuridica International*, 2011, roč. 18. s. 44-53

MICKLITZ, Hans-W, STUYCK, Jules, TERRYNE Evelyne. *Consumer Law*. Oregon: Hart Publishing, 2010, 597 s.

SCHULTE-NÖLKE, Hans. *EC consumer law compendium– comparative analysis*. Universität Bielefeld, 2008. 845 s.

WIEWIÓROWSKA-DOMAGALSKA, Aneta. *Consumer Sales Guarantees in the European Union*. Munich, sellier european law publishers GmbH, 2013, 345 s.

Právní předpisy:

Ústavní zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, ve znění pozdějších předpisů

Smlouva o fungování Evropské unie

Směrnice Rady 85/374/EHS ze dne 25. července 1985, o sblížení právních a správních předpisů členských států týkajících se odpovědnosti za vadné výrobky.

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 1999/44/ES ze dne 25. května 1999 o některých aspektech prodeje spotřebního zboží a záruk na toto zboží.

Zákon 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění zákona č. 202/2012 Sb., účinném ke dni 31. 12. 2013

Zákon 513/1991 Sb., obchodní zákoník, ve znění zákona č. 179/2013 Sb., účinném ke dni 1. 7. 2013

Zákon 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 59/1999 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou vadou výrobku, ve znění účinném k 31. 12. 2013

Zákon č. 89/2012, občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů

Zákon 304/2013 Sb. o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob, ve znění pozdějších předpisů

Zákon 257/2016 Sb., o spotřebitelském úvěru, ve znění pozdějších předpisů

Usnesení vlády č. 188 ze dne 19. března 1998, Legislativní pravidla vlády, ve znění pozdějších předpisů

Judikatura:

Soudní dvůr: Rozsudek ze dne 3. července 1997, *Francesco Benincasa v Dentalkit Srl*, C-269/95 Sb. rozh. s. I-03767

Soudní dvůr: Rozsudek ze dne 22. listopadu 2001, *Cape Snc and Ideal Service Srl, Idealservice MN RE Sas and OMAI Srl*, Sb. rozh. s. I-9057

Rozsudek soudního dvora ze dne 17. dubna 2008, *Quelle AG v. Bundesverband der Verbraucherzentralen und Verbraucherverbände*, C-404/06, Sb. rozh. s.

Rozsudek soudního dvora Evropské unie ze dne 4. června 2015, *Froukje Faber v. Autobedrijf Hazet Ochten BV*, C- 497/13, Sb. rozh. s.

Rozsudek soudního dvora Evropské unie ze dne 13. července 2017, *Christian Ferenschild v. JPC Motor SA*, C-133/16, Sb. rozh. s.

Nález Ústavního soudu ze dne 24. května 1994, sp. zn. Pl. ÚS 16/93

Nález Ústavního soudu ze dne 4. 2. 1997, sp. zn. Pl. ÚS 21/96

Nález Ústavního soudu ze dne 30. 11. 1999 sp. zn. II. ÚS 485/98

Nález Ústavního soudu ze dne 10. ledna 2012, sp. zn. I. ÚS 1930/11

Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 27. července. 2006, sp. zn. 33 Cdo 1314/2005

Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 11. března 2010, sp. zn. 30 Cdo 3266/2008

Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 23. 2. 2016, sp. zn. 33 Cdo 3744/2015

Internetové stránky:

1. Je vůbec záruka na spotřební zboží? coi.cz. Dostupné na: <<https://www.coi.cz/faq/1-je-vubec-zaruka-na-spotrebni-zbozi/>>

Consumer market study on the functioning of legal and commercial guarantees for consumers in the EU, prosinec 2015. Dostupné na < https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/legal-guarantees-final-report-annex_en_0.pdf>

CHVALINOVÁ, Barbora. *Úprava shody a rozporu s kupní smlouvou podle NOZ*. e-advokacie.cz. Dostupné na: <<https://www.e-advokacie.cz/cs/clanky/uprava-shody-a-rozporu-s-kupni-smlouvou-podle-noz>>,

FOREJTOVÁ, Veronika. *Dvouletá zákonná záruka na zboží bude platit i po 1. lednu 2014*. mpo.cz Dostupné na < <https://www.mpo.cz/dokument141011.html>>

ICF (on behalf of the Consumer Policy Evaluation Consortium) in association Civic Consulting, Grimaldi Studio Legale and Ipsos Mori. *Study on the costs and benefits of extending certain rights under the Consumer Sales and Guarantees Directive 1999/44/ES*, březen 2017. Dostupné na <<https://publications.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/4d120ad5-deee-11e7-9749-01aa75ed71a1/language-en>>

Internetová jazyková příručka, Ústav pro jazyk český Akademie věd České republiky. Dostupné na: http://prirucka.ujc.cas.cz/?slovo=Vyskytnout&fbclid=IwAR2kle1NzWcThkt5q3J_hjaa-ze-ZZVxw2t-OTFx_tc1Q52WgLxe1zPHNhg

MATĚJKA, Michal. “Konec” dvouleté záruky za spotřební zboží dle NOZ - rok (a něco) poté. epravo.cz Dostupné na <<https://www.epravo.cz/top/clanky/konec-dvoulete-zaruky-za-spotrebni-zbozi-dle-noz-rok-a-neco-pote-97585.html>>

WEISS, Tomáš. *Europeizace a zahraniční politika: prostor pro další výzkum*. journals.muni.cz. Dostupné na < https://journals.muni.cz/cepsr/article/view/4530/5234#_ftn3>

Záruční doba podle občanského zákoníku. azlegal.cz. Dostupné na: <<https://azlegal.cz/zarucni-doba-podle-obcanskeho-zakoniku/>>

Záruka a její uplatnění podle nového občanského zákoníku. obcanskyzakonik.justice.cz. Dostupné na: <<http://obcanskyzakonik.justice.cz/index.php/home/infocentrum/media/368-zaruka-a-její-uplatneni-podle-noveho-obcanskeho-zakoniku>>

Záruka za jakost a odpovědnost za jakost při převzetí. coi.cz Dostupné na <<https://www.coi.cz/pro-podnikatele/informace-pro-prodejce-zbozi-a-sluzeb/zaruka-za-jakost-a-odpovednost-za-jakost-pri-prevzeti/>>

Shrnutí

Diplomová práce pojednává o právech z vadného plnění při prodeji zboží v obchodě se zaměřením na ustanovení § 2165 občanského zákoníku. Celá práce je zaměřena na zodpovězení otázky, zda občanský zákoník obsahuje povinnost prodávajícího odpovídat za vady v průběhu 24 měsíců od převzetí věci kupujícím, byť by tato vada vznikla kdykoliv v průběhu tohoto časového úseku. Práce srovnává právní předpisy ostatních členských států EU. Je rozdělena na dvě hlavní kapitoly. První se zabývá základními definicemi potřebnými pro vymezení prodeje zboží v obchodě. Druhá kapitola se pak již konkrétně zabývá ustanovením § 2165 občanského zákoníku. Diplomant během svého vědeckého výzkumu používal metodologii subjektivně historického a objektivně recentního výkladového cíle.

Summary

That thesis deals about defective performance when selling goods in store with focus on the provisions of § 2165 of the Civil Code. The whole work was focused on answering the question whether the Civil Code includes the obligation for the seller to be liable by law for defects occurring at any time within 24 months of receipt of the item by buyer. The thesis compare laws of the other member states in EU. It is divided into two main chapters. First deals about basic definitions needed for the sale of goods in the store. Second chapter is about one of the provision of law, specifically § 2165 civil code. Diplomant used methodology of subjective historical and objective recent interpretation during his scientific research.

Klíčová slova /Main terms

Záruka/warranty

Spotřebitel/consumer

Spotřební zboží/consumer goods

Záruka/guarantee

Podnikatel/businessman

Smluvní záruka/commercial guarantee